

ДРЖАВЕН СОВЕТ ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА
ДЕТСКО ПРЕСТАПНИШТВО
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА
НА ДРЖАВНИОТ СОВЕТ
ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА ДЕТСКО
ПРЕСТАПНИШТВО И ЗА СОСТОЈБИТЕ
ВО ОБЛАСТА НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО
И ДЕТСКОТО ПРЕСТАПНИШТВО
ВО 2019 ГОДИНА**

2020

Период за кој се известува: 2019 година Вкупен буџет: 600.000 Број на вработени: / www.dspdp.com.mk	<u>Одговорно лице</u>	
	Име и презиме:	Гордана Лажетик
	Звање	Претседател на Државниот совет
	E-mail:	gordana2206@gmail.com

СОДРЖИНА

1. Резиме
2. Вовед
3. Статут, раководство, надлежности и организациона структура
4. Реализирани активности произлезени од законските надлежности, план за работа и стратешки план
5. Активности за подобрување на квалитетот во работење
6. Соработка со други институции и меѓународна соработка
7. Буџет, завршна сметка и финансирање
8. Заклучоци
9. Препораки
10. Прилози
 - Прилог 1: Обработени податоци од собраните индикатори
 - Прилог 2: Табели за собирање на податоци по 32 индикатори од институциите (центри за социјална работа, полиција, јавни обвинителства, судови)

СПИСОК НА КОРИСТЕНИ КРАТЕНКИ

ДС	Државен совет за превенција на детско престапништво
ЗСД	Завод за социјални дејности
ЗПД	Закон за правда за децата
ЈО	Јавен обвинител
МОН	Министерство за образование и наука
МВР	Министерство за внатрешни работи
МП	Министерство за правда
МТСП	Министерство за труд и социјална политика
НВО	Невладина организација
НП	Народен правобранител
ОЈО	Основно јавно обвинителство
ОС	Основен суд
ПС	Полициска станица
РСМ	Република Северна Македонија
УНИЦЕФ	Канцеларија на УНИЦЕФ
УИС	Управа за извршување на санкции
ЦСР	Центар за социјална работа

1. РЕЗИМЕ

Годишниот извештај на ДС дава преглед на состојбата со правата на децата и детското престапништво на Република Северна Македонија во 2019 година, постигнатиот напредок во однос на препораките од претходниот извештај, клучните предизвици и насоки за нивно надминување. Во извештајот се содржани податоци за остварување на правата на децата, нивната заштита и реализираните превентивни мерки од страна на институциите.

Извештајот, исто така, дава осврт на работата на ДС во текот на извештајната година и предлага решенија кои ќе ја подобрат неговата работа.

Во тековната година, ДС ги следеше и документираше состојбите врз основа на 32 стандардни индикатори, развиени според меѓународни стандарди, земајќи ги предвид националните приоритети и специфичности. Врз основа на добиените и анализирани податоци доставени од 78 институции согласно индикаторите, во 2019 година може да се изведат определени согледувања:

- процентот на **деца во ризик** продолжува да бележи тренд на зголемување и во текот на 2019 зголемен е за 20% во однос на 2018 година;
- се бележи намалување за 7% на бројот на пријавени **деца во судир со законот** на популација од 100.000 деца;
- процент на **женски деца кои биле повикани во полициска станица** бил највисок во својство на сведоци (35%), а најнизок во својство на пријавени (14%), при што се бележи зголемува на бројот на пријавени женски деца во 2019 година за 4 процентни поени во однос на 2018;
- во некои Сектори за внатрешни работи се бележи загрижувачко низок процент на деца повикани во ПС кои оствариле **право на бранител**, што во еден дел се должи на отсуство на ажурирани листи на обучени адвокати за деца, а во дел поради отсуство на механизми за навремен надомест на трошоците за адвокатот;
- во 2019 година јавното обвинителство идентификувало најголем број **деца жртви**, значително е зголемен бројот на деца жртви коишто во 2019 година биле идентификувани во ЦСР, за разлика од значително намалениот број на деца жртви идентификувани во судовите во текот на оваа извештајна година;
- разговорот со повиканите деца во полициска станица во кои има посебно **опремени простории за разговор со деца** (вкупно 8 простории на територија на државата), не секогаш се обавува во тие простории;
- во однос на примената на **мерки на помош и заштита** се бележи зголемување за високи 30 процентни поени во однос на 2018 година, при што се намалува бројот на мерки што се применуваат према едно дете од близу 4 мерки по дете, на 3 мерки по дете;
- во последните три години постои тренд на намалување на примена на **постапка за посредување во ЦСР**;
- ДС констатира дека во најголем број случаи се применуваат мерки/санкции **кои не вклучуваат лишување од слобода** на децата што кореспондира со Законот за правда за деца;
- останува ниска бројката на деца спрема кои е определена **мерката притвор**;
- во 2019 година, по подолг период се бележат два случаи на изречена дисциплинска мерка - **Упатување во Центар за деца**;
- мерките на засилен надзор бележат благо зголемување во однос на 2018 година, а се забележува намалување на изречените заводски воспитни мерки;

- **казна затвор за деца** била изречена спрема 3 (три) деца, сите од машки пол. Во 2019 година решение за условен отпуст не било донесено ниту отповикано за ниту едно дете;
- це бележи тренд на намалување на изречената **алтернативна мерка** – Условна осуда со заштитен надзор, додека Условното прекинување на постапката и Општокорисната работа воопшто не се изрекуваат;
- судовите и јавните обвинителства во незначителна мерка или воопшто не ги користат **формите на ресторативна правда**: медијација, примена на мерки на одвраќање и постапка за признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната во постапките спрема деца како законска предвидена можност. Охрабрува што во 2019 година се бележат случаи на примена на медијацијата и од страна на јавните обвинителства и од страна на судовите, што влијае охрабрувачки, но тренд на намалување има примената на мерките на одвраќање во јавните обвинителства;
- во 2019 се забележува и еден случај на примена на постапката за **признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната**, што исто така треба да охрибри за почеста примена на оваа постапка, кога тоа го дозволуваат законските услови;
- во 2019 година се зголемил бројот на деца што сториле **прекршок** и тоа за 30% во однос на 2018 година, при што доминираат деца од машки пол, а ¼ од децата се во старосната група на помлади од 16 години, што особено загрижува;
- примената на постапките за **посредување при сторен прекршок** бележи зголемување за 3 процентни поени, а нагорен тренд има и во однос на изречените прекршочни санкции, што во споредба со податоците во однос на постапката на посредување, според ДС укажува дека децата недоволно се упатуваат на постапка за посредување, со што недоволно се користат можностите што ги нуди ЗПД.
- во 2019 година судовите не донеле ниту едно решение за **обештетување на деца жртви**.

Иако во 2019 година новиот објект на ВПД - Тетово не е ставен во функција, ДС во повеќе наврати укажа на потребата од преиспитување дали објектот во Волковија ги исполнува стандардите за извршување на мерката ВПД, укажувајќи дека овој објект треба да се гледа како преодно решение до пронаоѓање на соодветна локација која според условите и критериумите ќе одговара на ВПД.

Клучниот предизвик идентификуван во изминатата година е неисполнувањето на законската обврска за формирање општински совети за превенција на детско престапништво во сите општини во РСМ и покрај законската обврска и казнената одредба што се пропиша во ЗПД. Во некои општини воопшто не се формирани општински совети, во дел се формирани а не се активни, а во многу мал дел советите навистина се активни. Главниот проблем е во отсуство на финансиски средства за остварување на нивните активности во буџетите на локалната самоуправа.

Клучен предизвик се и условите за работа на ДС, особено нефункционирањето на административно-техничката поддршка од страна на Министерството за правда, ДС нема доделена просторија за работа која ги задоволува критериумите, не му е обезбедена соодветна техничка опрема, а честопати наидува на отсуство на соработка со министерката за правда.

2. **ВОВЕД**

ДС е самостоен и независен орган во вршење на работите кои му се определени со ЗПД.

Надлежностите на ДС утврдени со законот, членовите ги спроведуваат одговорно и посветено, следејќи ги вредностите и принципите вградени во визијата и мисијата на ова тело како главни постулати на кои се заснова неговото работење.

МИСИЈА:

Иницирање, подобрување и спроведување на законска регулатива за заштита на децата, мониторинг и евалуација на ЗПД преку следење на состојбата со детското престапништво и работата на специјализираните институции за деца. Поддршка во донесување на законски и подзаконски акти, развивање на ресурси и услови за спроведување на постапките предвидени со законот, а кои имаат заштитен и воспитен карактер и ги следат принципите на ресторативната правда.

ВИЗИЈА:

Градење на демократско општество насочено кон остварување на правата и благосостојбата на сите деца, за заштита и соодветен третман на децата во ризик и децата жртви и сведоци на насилство и кривични дела. Секое дете има право на правилен раст и развој во безбедна и стимулативна средина и можност за адекватен третман за заштита и остварување на неговите потенцијали, желби и надежи, а особено за децата во ризик.

Во текот на 2019 година ДС работеше во полн состав од 15 члена.

На седниците на ДС свое учество имаа претставници од Канцеларијата на Народниот правобранител и УНИЦЕФ. Членовите во ДС се професионалци со долгогодишно искуство кои работат директно со деца или за и во интерес на унапредување на правата на децата, вработени се во државни и јавни установи и членови на здруженија на граѓани. Нивниот ангажман во советот е задолжителен, тоа е нивна дополнителна активност, со динамика која зависи од Програмата за работа на ДС, условите за работа и ангажманите кои им се делегираат од страна на ДС.

Административно - техничките и финансиските работи согласно ЗПД ги обезбедува Министерството за правда.

ДС констатира дека и во 2019 година има подобрување во однос на условите за неговата работа. Имено, ДС и по осум години функционирање нема сопствени простории, но од почетокот на 2019 година определено е лице од Министерство за правда, г-дин Суат Шакиров, како Секретар на ДС.

ДС смета дека тешкотиите во решавање на системските институционални проблеми директно влијае врз ефикасноста и ажурноста во работењето и градењето на неговото реноме, како во системот на институции, така и во пошироката јавност.

3. СТАТУТ, РАКОВОДСТВО, НАДЛЕЖНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

3.1. Начин на избор на раководните лица, членови, мандат и статус;

Државниот совет е составен од 15 члена кои ги избира Собранието на Република Северна Македонија со мандат од пет години, со право на повторен избор од кои:

- седум члена на Државниот совет се претставници од: Министерството за правда, Министерството за труд и социјална политика, Министерството за образование и наука, Министерството за внатрешни работи, Јавното обвинителство на Република Македонија, Врховниот суд на Република Северна Македонија и Адвокатската комора на Република Северна Македонија и
- осум члена на Државниот совет се избираат по пат на јавен оглас, од редот на истакнати научни и стручни работници кои работат на заштитата на интересите на децата, од кои еден претставник е од редот на невладините организации за заштита на децата.

3.2. Законска рамка која ги регулира надлежностите на институцијата;

Надлежностите на Државниот совет се уредени во членот 156 од Законот за правда за децата:

- донесува Национална стратегија за превенција на детското престапништво,
- донесува годишни програми и планови за остварување на програмата,
- донесува Деловник за својата работа,
- предлага средства во предлогот на буџетската пресметка на Министерството за правда потребни за неговата работа,
- дава иницијативи за подобрување на законските решенија и мислења за предлози на закони од значење за заштита на правата на децата и спречувањена детското престапништво,
- поведува иницијативи за пошироко запознавање на граѓаните со правата на децата и расправи за здраво семејство, за заштита на децата од наркоманија, алкохолизам и други болести на зависност, за проблемите на образованието и воспитувањето, за односот на средствата за јавно информирање и за другите фактори што влијаат врз спречувањето на детското престапништво,
- иницира истражувања и студии за проблемите на детското престапништво,
- соработува со меѓународни организации и тела, ангажирани во заштитата на правата на детето и спречувањето на детското престапништво,
- подготвува годишни извештаи за својата работа и за состојбите во областа на правата на детето и детското престапништво, кои ги доставува до Собранието на Република Северна Македонија и Владата на Република Северна Македонија, Судскиот совет и Врховниот суд на Република Северна Македонија, кои се должни да ги разгледаат и да преземат соодветни мерки и активности, согласно со своите надлежности и
- дава мислење на програмата од членот 151 став (2) од Законот за правда за децата.

3.3. Внатрешна организација (организациона поставеност), кадровска состојба, структура на вработените според категории на

административни службеници, степен на образование, пол, возраст и правична застапеност.¹

Државниот совет нема статус на правно лице.

4. РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ ПРОИЗЛЕЗЕНИ ОД ЗАКОНСКИТЕ НАДЛЕЖНОСТИ, ПЛАН ЗА РАБОТИ И СТРАТЕШКИ ПЛАН

Согласно Програмата за работа на ДС во 2019 година реализирани се следните активности:

4.1. Изработка на Годишен извештај на Државниот совет за превенција на детско престапништво за 2019 година, а за таа цел се спроведе:

- Собирање на податоци согласно индикаторите за следење на примената на Законот за правда за децата и изготвување на Годишен извештај за 2019 година;
- Доставување табели за обезбедување податоци согласно утврдените индикатори до: 8 - Сектори за внатрешни работи, 30 - Центри за социјална работа, јавни обвинителства и судови во Република Северна Македонија;
- Собирање на обезбедените податоци, проверка на истите и нивна обработка;
- Ангажирање на стручно лице за квантитативна обработка на податоците;
- Доставување барања за извештаи со реализирани активности од областа на превенција на детско престапништво до Општинските совети за превенција на детско престапништво, Министерството за образование и наука, Министерството за труд и социјална политика, Министерството за внатрешни работи и Народниот правобранител;
- Усвојување на Годишен извештај за 2018 година, негово печатење и доставување на истиот до Владата на РСМ, Собранието на РСМ, Врховниот суд на РСМ и Судскиот совет на РСМ.

4.2. Истражување за утврдување на ризик фактори што доведуваат до појава на пореметување во однесувањето кај децата од основното образование

Работна група составена од членовите на ДС имаше задача да изработи Анкетен прашалник со цел да биде доставен до основните училишта на одредени општини.

Во процесот на изработка на Анкетниот прашалник беа вклучени и претставници од Канцеларијата на УНИЦЕФ со цел инкорпорирање на сите релеватни аспекти во прилог на целта на истражувањето.

¹ Не е задолжително за оние органи/институции/организации кои немаат ваква структура поради тоа што немаат статус на правно лице согласно законот како што е тоа случајот со Државниот совет за превенција на детско престапништво.

Истражувањето требаше да биде поддржано од МОН и да се избере невладинa организација којашто ќе го спроведе истражувањето.

Активностите не се заокружени во извештајната година и останува да се остварат во следната година.

4.3. Поддршка на процесот на потпишување Меморандум за соработка во однос на обука на адвокати за правда за децата

Врз основа на планираните активности во делот на Оперативниот план за 2019 година, членови на ДС беа вклучени во поддршка на процесот на изработка и потпишување на Меморандум за соработка за обука на адвокати.

Меморандумот беше потпишан помеѓу Министерството за правда на РСМ, Канцеларијата на УНИЦЕФ во Скопје, Адвокатската комора на РСМ и Советот за превентива против малолетничка деликвенција.

Со меморандумот се предвидуваат обуки за адвокати за правда за децата со цел исполнување на законската одредба од Законот за правда за деца во постапувањето спрема деца да бидат ангажирани адвокати коишто поминале специјализирана обука.

4.4. Изработка на мултидисциплинарна студиска програма за додипломски студии за детско престапништво

Согледување на ДС е дека во институциите за згрижување на деца има потреба од зајакнување на кадарот со мултидисциплинарни знаења од областа на медицина, право, психологија, психијатрија, педагогија и социјална работа.

Во овој контекст се иницираше изработка на студиска програма.

Формирана е работна група којашто е задолжена за изработка на елаборатот.

Со оглед на обемот на елаборатот и потребата од негово усогласување со нормативата за акредитација, активноста останува да се заокружи во следната извештајна година.

4.5. Преземање активности и иницијативи за формирање на Општински совети за превенција на детско престапништво и поддршка на веќе формираните совети:

Државниот совет во текот на 2019 година заради реализација на оваа активност, ги презеде следниве активности:

- Воспоставување и соработка со Општинските плански региони со цел формирање на општински совети за превенција на детско престапништво и продлабочување на воспоставената соработка со веќе формираните совети;
- Градење на соработка со градоначалниците на Општинските плански региони со цел формирање на општинските совети, презентирање на улогата и надлежностите на ДС пред членовите на советите и следење на актуелните состојби со детското престапништво;
- Остварени работни средби со градоначалникот на Куманово;
- Разгледување на годишните извештаи за работата на општинските совети за превенција на детско престапништво и анализа на спроведените програми;

- Испраќање дописи до сите општини во однос на состојбата со општинските совети
- Поддршка на процесот за измени на ЗПД во однос на обврската за формирање на општинските совети
- Интензивирање на соработката со ЗЕЛС заради успешно исполнување на законските обврски на градоначалниците кои произлегуваат од ЗПД.

4.6. Спроведување на Националната стратегија за превенција на детско престапништво 2010-2020 преку Оперативниот план 2019 година:

Оваа активност се спроведуваше преку:

- Реализирање и следење на активностите кои произлегуваат од изготвениот и усвоен Оперативен План за спроведување на Националната стратегија за превенција на детско престапништво за 2019 година;
- Дополнување на Оперативниот план за тековната 2019 година.

4.7. Програма за обештетување на дете кое е жртва или е оштетено со дејствие кое со закон е предвидено како кривично дело на насилство и на други акти на индивидуално или групно насилство

ДС согласно своите надлежности ја разгледа Програмата и даде согласност за нејзино донесување од страна на Министерот за правда.

4.8. Програма за утврдување на критериуми за доделување средства за финансирање на програми за превенција на детско престапништво и заштита од ризично однесување кај деца и млади

Со оваа програма ДС ги утврди критериумите за доделување средства за финансирање проекти на здруженија на граѓани, поединци и општините преку општинските совети за превенција на детско престапништво, кои на ниво на локална заедница реализираат проекти за превенција на детско престапништво и заштита од ризично однесување кај деца и млади.

За остварување на оваа активност се формираше работна група од членовите на ДС коишто ја изработија Програмата. Со цел нејзино успешно имплементирање, ДС се обрати до Секретаријатот за соработка со НВО при Влада на РМ и нивното мислење беше вградено во конечниот текст на Програмата.

4.9. Тематски расправи

- Расправа за состојбата со детските бракови во РМ;
- Расправа за поддршка на програмата за „Вештини кај адолесценти,“
- Расправа на тема „Негативните искуства во детството и долгорочните последици врз детскиот развој“ и презентација на најновите сознанија стекнати од повеќегодишни истражувања стекнати во РСМ и надвор од неа од експерт за детска психијатрија (др. Мери Ралева)
- Расправа по документот на меѓуресорската група за ресоцијализација и рехабилитација на деца што употребуваат дроги
- Проекција на филмот „Ема“ изготвен од страна на млади актери

- Расправа во однос на проблемите презентирани во филмот „Ема“
- Расправа во однос на положбата на децата во антитерористички контекст
- Расправа за подобрување на капацитетите на институциите кои работат во системот на правда за децата
- Расправа во однос на однесувања поврзани со здравјето кај децата на училишна возраст во РСМ и презентација на резултати од истражување
- Расправа за Ресторативна правда и медијација за безбедно општество со претставници од УНИЦЕФ и Министерството за правда
- Расправа во однос на поддршка на децата по напуштање на установа во која биле упатени со решение од ЦСР или одлука на суд
- Презентирање на Анализа на состоја во установите за сместување на децата во ризик и во судир со законот во РСМ изработена од Македонското пенолошко друштво
- Расправа за состојбите во ВПД Тетово сместени во Затвор Охрид – ризици од негова дислокација во објектот во Волковија
- Расправа по основ на посебниот извештај на Народниот правобранител и извештајот на Хелсиншкиот комитет во однос на согледаните состојби во ВПД Тетово сместен во Затвор Охрид
- Дискусија во однос на потребата за изготвување нормативи и стандарди за ВПД како основ во измените на Законот за правда за децата

4.10. **Воспоставување и ширење на меѓународна соработка и зајакнување на капацитетите на членовите на ДС**

- Воспоставување на меѓународна соработка со тела/организации кои се слични на ДС по своите надлежности во другите земји, а со цел размена на информации и позитивни искуства во делот на спроведување на заштита на правата на децата и превенција на детското престапништво;
- Изготвување предлози, барања и дописи за воспоставување на соработка со тела и организации кои работат на полето на заштита на правата и интересите на децата и превенција на детско престапништво;

4.11. **Учество на обуки, работилници, семинари, конференции, дебати, тркалезни маси во и надвор од земјава:**

- Учество на членови на ДС во кампања за одговорно родителство, организирана од УНИЦЕФ
- Поддршка за отпочнување на проектот за Репродуктивно здравје со релевантни претставници од Министерството за здравство
- Присуство на работилница на тема Правда за децата во антитерористички контекст и промовирање на Меморандумот од Нушател за малолетничка правда во контекст на борба против тероризмот на Глобалниот антитерористички форум.
- Учество на стручна расправа и промоција на научно – истражувачки извештај за „Маргинализација и девијантност на младите во воспитно – поправните домови“ во организација на Универзитетот „Св. Климент Охридски“- Битола, Факултет за безбедност – Скопје,
- Учество на работилница за траума и психосоцијална поддршка на деца во организација на Американската амбасада во Република Северна Македонија,

4.12. **Постапување по доставени извештаи од надлежни институции**

Согласно доставениот Извештај од страна на Државниот завод за ревизија, ДС се задолжи за преземање на активности за склучување на Меморандум за соработка со институции и органи на локално ниво со цел дефинирање јасни, конкретни и обврзувачки активности кои ќе бидат усогласени со одредби од Мултидисциплинарниот протокол за постапување со деца на улица/улични деца во Република Северна Македонија

Во тековната година ДС разгледуваше извештаи од Народниот правобранител, МТСП и МОН.

Воедно, предмет на анализа беа и доставените извештаи за остварените активности на општинските совети за превенција на детско престапништво.

4.13. Следење на меѓународни документи од областа на превенција на детско престапништво и зајакнување на капацитетите на ДС

Во тековната година не беа разгледувани меѓународни документи кои се однесуваат на правда за децата и превенција на детско престапништво.

4.14. Поведување законодавни иницијативи

Согласно законските овластувања ДС може да поведува иницијативи за соработка со институции, предлози за дополнувања или измени во постоечката законска регулатива со цел усогласување, предлози за подобрување на услови и третман на децата во ризик, деца жртви и деца во судир со законот и други видови на злоупотреба и занемарување, реакции по однос на констатирани кршења на правата на децата; иницијативи за воспоставување соработка со институции и тела кои работат со деца, посета на институциите во кои се сместени деца, констатирање на кршење на правата на децата и реакции во врска со констатирани прекршувања; како и давање предлози и иницијативи до релевантните органи - тела во Република Северна Македонија за подобрување и надминување на констатирани состојби при посетите на институциите од страна на членови на ДС.

Во рамките на оваа активност, во тековната година ДС ги презеде следниве активности:

- Иницијатива за измена и дополнување на Законот за локална самоуправа со цел зајакнување на одговорностите на градоначалниците за формирање и функционирање на општинските совети за превенција на детско престапништво
- Иницијатива за измена и дополнување на Законот за социјална заштита во однос на поддршка на децата што биле сместени во установа по завршување на заводската мерка или затворот за деца.
- Активно учество на претставници од ДС во работната група за измена и дополнување на Законот за правда за децата.

4.15. Публикација и печатење на материјали

Во тековната година беше изготвен Годишниот извештај за работата на ДС со индикаторите за 2018 година но поради отсуство на поддршка за располагање со

средствата на ДС, тој не беше испечатени и остана недостапен за пошироката стручна и научна јавност.

5. АКТИВНОСТИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА КВАЛИТЕТОТ ВО РАБОТЕЊЕТО

5.1. Изработка на стратешки планови;

Со оглед дека детското престапништво опфаќа различни престапи на правните и општествените норми, ДС изработи Национална стратегија за превенција на детско престапништво во 2010 година со важност до 2020 година, со цел утврдување на стратешките насоки и приоритети за спречување на детското престапништво.

Ова е прва ваква стратегија во Република Северна Македонија и се заснова на основните принципи кои произлегуваат од Конвенцијата за правата на детето, правото на недискриминација и еднаквост, најдобриот интерес на детето, правото на живот, опстанок и развој, правото на слободно изразување и мислење.

Стратегијата претставува насока, ориентација која ја постави базата за подготовка на оперативни планови во сите релевантни сектори кои треба да се спроведат, а ДС и во иднина ќе го надгледува и мониторира процесот на имплементирање на активностите во согласност со Стратегијата.

5.2. Унапредување на оперативни стандарди (процедури, и правилници, деловник)

ДС има изготвен Оперативен план за спроведување на Националната стратегија за превенција на детско престапништво и Дополнување на Оперативниот план за тековната 2019 година. Во нив се предвидени конкретни активности за секој сектор, со утврдена динамика и рок за реализација. Притоа целта на ДС е активностите да се во согласност со Националната стратегија, истите да овозможат реализација на стратешките цели, да кореспондираат меѓу надлежните институции, органи и министерства и да имаат превентивен и заштитен карактер.

Во 2019 година беа донесени измени и дополнување на Деловникот за работа на ДС со цел разработка и поблиска операционализација на законските одредби.

Согласно Дополнувањето на Оперативниот план за тековната 2019 година ДС ги следеше активностите на примарната, секундарната и терцијалната превенција.

Во делот на **примарната превенција** ДС продолжи да го следи процесот на развивање на програмите за вклучување на децата во предучилишните институции, следење на состојбата со трипартитните совети во училиштата, изготвување анализа дали училиштата имаат изготвено превентивни содржини и како ги реализираат предвидените активности, упатување дописи до Министерството за здравство во однос на превентивните здравствени програми (служба на матични доктори – педијатри, рана детекција на проблеми и рано интервенирање и советувањата и центри за деца што користат дроги и др. психотропни супстанции), воспоставување контакт со Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги со цел на нивно вклучување во програмите кои вклучуваат превенција од детско престапништво, како и зајакнување на соработката со Адвокатската комора на РМ.

Во делот на **секундарната превенција** се следеа активностите за развивање на програми во училиштата со цел идентификација на децата во ризик и обезбедување на соодветно советување на децата. На ова ниво, ДС го поттикнуваше процесот на формирање на Општинските совети за превенција на детско престапништво, како и зајакнување на капацитетите на полициските службеници во постапување со децата во ризик и децата во судир со законот.

Во делот на **терцијалната превенција** активностите беа насочени кон следење на процесот за трансформирање на јавните установи за згрижување на деца, следење на институционалната грижа за децата по излегување од установата и нивната реинтеграција во заедницата, заштитата на жртвите, анализа за примената на алтернативните мерки и медијацијата, како и воспоставувањето контакт со Управата за извршување санкции и одговорните лица од ВПД Тетово.

5.3. Инсталирање и/или надградба на ИТ капацитетите;

ДС нема можности за инсталирање и надградба на ИТ капацитетите од причина што не се обезбедени просторни, материјално – технички и административни услови.

Во текот на 2019 година веб страницата на ДС е активна со што се придонесува за поголема транспарентност во работата на ДС како начин за поголема достапност до пошироката јавност.

5.4. Иновација во работењето;

- Изготвување Програма за утврдување критериуми за доделување на средства за финансирање на програми за превенција на детско престапништво со поддршка на Одделението за поддршка на граѓански организации при Владата на Република Северна Македонија;

5.5. Препораки од Државниот ревизор и мерки за нивна реализација;

Во извештајната година ДЗР не извршил ревизија.

5.6. Мерки и активности за зголемување на транспарентноста;

ДС настојува во своето работење да има најголема можна транспарентност, се труди активно да учествува секаде каде што може да придонесе за заштита на правата на децата, дава иницијативи за подобрување на законските решенија и мислења за предлози на закони кои се насочени кон заштита на децата, иницира истражувања и студии за проблемите на детското престапништво, покренува иницијативи за пошироко запознавање на јавноста со проблемот на детското престапништво.

Активностите изнесени на веб страницата на ДС придонесува за поголема транспарентност во работењето.

6. СОРАБОТКА СО ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

ДС во рамки на своите надлежности кои произлегуваат од Законот за правда за децата, како во претходните така и во 2018 година, работеше на проширување и интензивирање на соработката со државните институции и граѓанскиот сектор.

Основната цел на ваквата соработка со институциите и граѓанскиот сектор е зголемување на комуникацијата и зајакнување на веќе воспоставената соработка, размена на информации и искуства како еден важен фактор во превенцијата на детското престапништво и секако унапредување на работата на институциите, органите и телата вклучени во системот за правда за децата.

6.1. Соработка со надлежни или сродни државни институции и органи

Согласно Законот за правда за децата, ДС продолжи со негување на веќе воспоставената континуирана соработка со сите надлежни државни институции вклучени во системот за правда за децата (МТСП, МВР, МОН, МП, СУД, ЈО), како и со други сродни органи и тела и граѓански здруженија, Народен правобранител, АКРСМ, врз основа на што ја креира и својата Годишна програма за работа, Акцискиот план на активности и го изготвува Годишниот извештај.

Во извештајната година беа преземени следниве активности:

- остварена средба со Граданачалникот на куманово за формирање на Трипартитни совети
- остварена соработка на ЈОРСМ со ВПД Тетово сместен во Затвор Охрид којашто резултираше со воспоставување нова практика - уплата на парични средства согласно чл. 43 од ЗКП (условно одлагање на кривично гонење) на сметка на ВПД Тетово
- Претставници од ДС остварија средба со Министерот за внатрешни работи, г-дин Оливер Спасовски со цел елаборација на идејата за изготвување на студиска програма на додипломски студии за детско престапништво
- Беше покрената иницијатива за операционализација на одредбите од Законот за судови во однос на избор и составување на листата на поротници за деца.

6.2. Соработка со други институции во развојот и подобрување на политики, стратегии и други процеси

Со цел подобрување и усогласување на националното законодавство и креирање политики за унапредување на правата и заштитата на децата, ДС изрази поддршка на МТСП во процесот на деинституционализација на установите кои згрижуваат и третират деца во социјален ризик преку отварање на мали групни домови.

ДС покрена иницијатива и за соработка со Агенција за млади и спорт на РСМ, но конкретна реализација на оваа иницијатива останува за наредната извештајна година.

ДС даде поддршка на иницијативата на група пратеници за измени на Закон за правда за децата во врска со измени во Законот за правда за деца со цел нормирање прекшочна одговорност за неисполнување на обврската за формирање општински совети за превенција на детско престапништво.

6.3. Соработка со меѓународни организации, активности за хармонизација со законодавството на ЕУ и придонес кон евро-интеграциските процеси

ДС афирмативно се изјаснува и ги поддржува превентивните активности преземени од страна на надлежните министерства, институции, општинските совети за превенција на детско престапништво и невладиниот сектор, во делот на заштита на децата и семејствата и усогласување со мерките и насоките кои се препорачани во Националната стратегија за превенција на малолетничко престапништво 2010-2020.

И во текот на 2019 година продолжи плодната соработка со Канцеларијата на УНИЦЕФ во Скопје чишто претставници се редовно присутни на седниците на ДС, во делот на размена на информации, споделување покани за присуство на конференции, расправи и работилници и поддршка на работењето и активностите на ДС.

ДС во 2019 година покренета иницијатива и донесе одлука за зачленување на ДС во Европскиот форум за ресторативна правда (<https://www.euforumrj.org>), којшто претставува меѓународна организација за мрежно поврзување на членовите активни во областа на ресторативната правда како практичари, теоретичари и креатори на политики низ цела Европа и пошироко.

7. БУЏЕТ, ЗАВРШНА СМЕТКА И ФИНАНСИРАЊЕ

Пример за извадок од завршната сметка

	Буџет 2019	Реализирани исплати 01.01.2019-31.12.2019
401 – Основни плати		
402 - придонеси за социјално осигурување		
420 – патни и дневни расходи	600.000,00	41.830,00
421 – Комунални услуги, греење		
- Комуникација		
- Транспорт		
423 – Материјали и ситен инвентар		
424 – Поправки и тековно одржување		
425 – Договорни услуги	1.500.000,00	1.282.962,00
426 – Други тековни расходи		
464 – Разни трансфери		
480 – Купување на опрема и машини		
Вкупно	2.100.000,00	1.324.792,00

По однос на постапување согласно Законот за правда за децата, Министерство за правда при подготовка на буџетското барање за 2019 година, средствата потребни за функционирање на Државниот совет за превенција на детско престапништво на Република Северна Македонија, предвиде во рамките на

програма 10 – Администрација, сметка 637, ставка 420 – Патни и дневни трошоци и ставка 425 - Договорни услуги, а не како самостојна програма.

Согласно наведеното, со буџетот за 2019 година на категорија 42, ставка 420 – Патни и дневни расходи, се предвидоа средства за членовите на државниот совет за превенција на малолетничко претстапништво поврзани за надоместокот на патни и други трошоци за лицата кои се од внатрешноста на Република Северна Македонија, во вкупен износ од 600.000,00 денари.

Исто така, Согласно член 157 од Законот за правда за децата, (“Службен весник на РСМ” бр. 148/13 и 152/2019), со Буџетот на Министерството за правда за 2019 година се предвидоа и средства за исплата на активности за работа на членовите на Државниот совет за превенција на малолетничко претстапништво во износ од 1.500.000,00 денари.

8. ЗАКЛУЧОЦИ

1. Државниот совет оценува дека согласно Законот за правда за децата и Програмата за работа за 2019 година делумно ги остварил своите планирани активности во делот на превенција на детско престапништво и унапредување на правата на децата.
2. Државниот совет констатира дека:
 - и покрај укажувањата во извештаите од претходните години и оваа година ДС сеуште нема просторни, административни и технички услови за потполно остварување на зацртаните активности;
 - ДС и оваа година продолжи со соработка и поддршка со веќе формираните општински совети за превенција на детско престапништво; поголем број од општините во РСМ и понатаму не ја исполниле законската обврска за формирање на општински совети за превенција на детско престапништво;
 - ДС констатира дека дел од формираните општински совети за превенција на детско престапништво не се функционални;
3. ДС согласно своите надлежности се залага за натамошно унапредување на правната рамка за правда за децата во согласност со меѓународните стандарди во оваа област.
4. ДС и во 2019 година презеде активности за обезбедување податоци и информации преку одржани тематски расправи за актуелни состојби од повеќе области кои го третираат проблемот со превенција од детско престапништво
5. Врз основа на податоците добиени според индикаторите, Државниот совет го констатира следново:

- За 20% е зголемен бројот на **деца што се упатени во ЦСР**, при што најголем број деца се упатени во ЦСР Скопје (768), ЦСР Велес (186), ЦСР Кавадарци (133), ЦСР Штип (127), ЦСР Прилеп (105) и ЦСР Куманово (101);
- Зголемување од 27% се бележи во однос на **испратените известувања до ЦСР**, при што се забележува дека биле испратени повеќе известувања за исто дете (за вкупно 2035 деца биле испратени 2141 известувања; најголем број (885) од известувањата биле од МВР;
- Повеќе од двојно е зголемен **бројот на деца жртви** во 2019 година во однос на 2018, при што еноормно е зголемен бројот на евидентирани деца жртви во Скопје, од 41 дете во 2018 на 212 деца во 2019 година; во 2019 година јавното обвинителство идентификувало најголем број деца жртви, значително е зголемен бројот на деца жртви кои што во 2019 година биле идентификувани во ЦСР, за разлика од значително намалениот број на деца жртви идентификувани во судовите;
- За 7% е намален бројот на **деца што биле повикани во ПС** во 2019 во однос на 2018 година, но загрижува што и покрај вакиот вкупен надолен тренд, се забележува зголемување на повиканите деца од женски пол за 4 процентни поени; од повиканите разговорот се одвивал во посебни простории само со 97 деца, односно со 7% од повиканите деца, што е за 2,6 процентни поени пониско споредено со 2018 година кога овој процент изнесувал 9.6%; бројот на задржани деца во 2019 е за 41% понизок од 2018; половина од повиканите деца (52%) оствариле право на бранител во ПС што е зголемување од 16 процентни поени во однос на 2018 година;
- Во некои Сектори за внатрешни работи се бележи загрижувачко низок процент на **деца повикани во ПС кои оствариле право на бранител** (СВР Штип 5; СВР Охрид 15; СВР Битола 22), што во еден дел се должи на отсуство на ажурирани листи на обучени адвокати за деца, а во дел поради отсуство на механизми за навремен надомест на трошоците за адвокатот;
- Се бележи намалување на бројот на деца што во 2019 година оствариле **право на адвокат во ЦСР** и го искористиле правото на **бесплатна правна помош**;
- **Децата од машки пол** доминираат во половата структура кај децата во ризик, децата жртви на кривични дела, деца во судир со законот и децата на кои им била изречена санкција;
- За 30% е зголемено учеството на децата во извршувањето **прекршоци**, при што најголем број прекршоци се извршени во Тетово (326); 25% од децата се помлади од 16 години, што е зголемување за 3 процентни поени во однос на 2018 година; се забележува значителна разлика во застапеноста на градовите каде што се извршени најголем број од прекршоците – додека во 2018 година во Штип имало најмал процент (9%), во 2019 година во Штип има највисок процент – 40%, а слично е и во Битола – во 2018 година имало 8%, а во 2019 година 34%;
- Примената на **постапките за посредување при сторен прекршок** бележи зголемување за 3 процентни поени, а нагорен тренд има и во однос на

изречените прекршочни санкции, што во споредба со податоците во однос на постапката на посредување;

- Процентот на децата во ризик кон кои биле применети **мерки за помош и заштита** во 2019 е за 30 процентни поени повисок во однос на 2018 кога изнесуваше 53% и не се разликува од 2017 кога изнесуваше 83%; кон вкупно 2035 деца во ризик, во 2019 година биле применети 6291 мерки, односно по 3,09 мерки по дете, што претставува намалување во однос на 2018 и 2017 година кога биле применети по 3,82 односно 3,38 мерки по дете;
- Се намалува процентот на **постапките за посредување во ЦСР**, а најголем број деца биле опфатени во ЦСР Скопје (27);
- Во однос на **помош од ЦСР на деца по излегување од установа**, во 2019 на 15 деца (сите од машки пол) им е запрена од извршување заводската мерка или казна;
- **Постапката за медијација** била применувана во 2019 година и тоа спрема 4 деца од страна на судот (сите во ОС Тетово), и 11 деца од страна на ОЈО (10 од ОЈО Тетово и едно дете од ОЈО Скопје); медијацијата била успешна кај 7 деца;
- Се бележи зголемен процент на поднесени **предлози за примена на санкција** од страна на ОЈО до судот за 8 процентни поени во 2019 година во однос на 2018 година;
- Намален е бројот на деца спрема кои ОЈО применил **мерки на одвраќање**, а имено за разлика од 83 деца во 2018, вакви мерки биле применети спрема 52 деца во 2019 година и тоа во три ОЈО – Струга, Скопје и Велес;
- За разлика од 2017 и 2018 кога воопшто не беше применета, во 2019 година, **постапката за признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната** е применета спрема едно дете од машки пол, од страна на ОЈО Тетово;
- Дисциплинската мерка **Упатување во центар за деца** за првпат е определена во 2019 година спрема две деца, а мерката **Укор** бележи пораст од 22% во 2018 на 27% во 2019 година;
- Зголемен е бројот на деца спрема кои се изречени **мерки за засилен надзор**, при што најчеста е мерката Засилен надзор од родител/старател, а се бележи и една мерка Упатување во згрижувачко семејство;
- Намален е бројот на деца на кои им биле изречени **заводски мерки**, од 12 деца во 2018 на 4 деца во 2019 (од кои три во ВПД, едно во воспитна установа);
- Во 2019 **казна затвор за деца** е изречена на три деца, сите од машки пол. По една казна е изречена од ОС Скопје, ОС Струмица и ОС Штип;
- Намален е бројот на деца спрема кои е определена **мерката притвор** и тоа од 6 деца во 2018 на 4 деца во 2019 година, што претставува пад од 1,45 на 0,98 деца во притвор на популација од 100.000 деца;

- Во 2019 година решение за **условен отпуст** не било донесено ниту отповикано за ниту едно дете;
- Намален е бројот на изречени **алтернативни мерки**, а имено во 2019 година, им биле изречени на четири деца, од машки пол, сите од ОС Скопје и спрема сите била определена Условна осуда со заштитен надзор; алтернативните мерки Условно прекинување на водење на постапка и Општокорисна работа не се изречени;
- Во 2019 година **мерки на безбедност** не биле применети;
- Во 2019 година судовите не донеле ниту едно решение за **обештетување на деца жртви**.

6. ДС афирмативно се изјаснува и ги поддржува превентивните активности преземени од страна на надлежните министерства, институции, општинските совети за превенција на детско престапништво и невладиниот сектор, во делот на заштита на децата и семејствата и нивно усогласување со мерките и насоките кои се препорачани во Националната стратегија за превенција на малолетничко престапништво 2010-2020.

9. ПРЕПОРАКИ

Врз основа на донесените заклучоци ДС препорачува:

1. За ефикасна работа на ДС неопходно е да се обезбедат просторни, материјално-технички и административни услови;
2. Општините во РСМ согласно Законот за правда за децата да ја исполнат законската обврска за:
 - формирање на општински совети за превенција на детско престапништво,
 - изработка на Годишна програма;
 - доставување Извештај за својата работа до Државниот совет и
 - обезбедување потребни услови за формирање и непречено функционирање на општинските совети за превенција на детско престапништво.
3. Сите надлежни институции вклучени во системот на правда за децата, во своите годишни програми да реализираат превентивни активности согласно мерките и насоките предвидени во оперативниот план за спроведување на Националната стратегија за превенција на детско престапништво и неговото дополнување.
4. Неопходно е унапредување на системот за прибирање и обработка на податоци во сите надлежни институции вклучени во системот на правда за децата.
5. Да се користат законските решенија што ги пропишува Законот за правда за децата од страна на јавните обвинителства и судовите во делот на ресторативната правда и примена на медијацијата, алтернативните мерки и мерките на одвраќање како можност за вонсудско решавање на постапките за деца.

6. Со цел унапредување и почитување на правото на детето за водење разговор во посебни простории соодветни на неговата возраст, во полициските станици каде постојат такви простории, истите да се користат и МВР да ја разгледа можноста за отварање и опремување на простории и во други полициски станици.
7. Почитување на правото на детето на бранител во полициска станица и правото на адвокат и бесплатна правна помош во центарот за социјална работа.
8. Обезбедување на континуирана обука на адвокатите за работа со децата согласно Законот за правда за децата и доставување на листа на лиценцирани адвокати за работа со децата до центрите за социјална работа, полициските станици, јавните обвинителства и судовите од страна на Адвокатската комора на РМ
9. МВР да ја зголеми примената на постапката за посредување спрема децата кои извршиле прекршоци со цел да се одбегне водење на прекршочна постапка пред надлежниот суд така што ќе се одбегне дополнителна виктимизација на децата од страна на институциите.
10. Обезбедување на образовен процес и здравствена заштита во ВПД Тетово и Затворот за деца во Охрид.
11. Потребно е да се зајакне улогата на ЦСР во однос на надлежности, материјално-финансиски и кадровски предуслови за пружање соодветен постпеналниот третман на деца по излегување од установа.
12. Поголема практична примена на законските решенија од Законот за правда за децата од страна на центрите за социјална работа и примена на посредувањето како можност од листата на мерки за помош и заштита.
13. Потребно е да се подобрат и зајакнат институционалните услови за извршување на дисциплинската мерка - Упатување во Центар за деца во Скопје согласно одредбите од Законот за правда за децата со што ќе се поттикне и нејзиното изрекување од страна на судиите. Неопходно е да се развие мрежа на центри за деца на регионално ниво.
14. Дефинирање на условите што треба да ги исполнува згрижувачкото семејство на дете на кое судот му изрекол воспитна мерка – засилен надзор од згрижувачко семејство.
15. Да се користат законските решенија од страна на судовите во врска со примената на мерката условен отпуст од издржување на казна затвор за деца.
16. Да продолжи трендот за почесто изрекување алтернативни мерки кога судот ќе оцени дека и со нив може да се постигнат целите на казнувањето согласно индивидуалните карактеристики на детето.
17. Поддржување на истражувања што ќе имаат за цел подробна анализа на ризик факторите што придонесуваат за значително зголемениот број деца жртви.

Прилози:

ПРИЛОГ 1: **Обработени податоци од собраните индикатори**

Во прилог на Извештајот на ДС за 2019 година, прикажани се Индикаторите за следење на имплементација на Законот за правда за децата и на состојбата со детското престапништво во Република Северна Македонија.

ДС од 2014 година користи листа од 32 индикатори, а податоците ги собира од 78 институции во системот на правда за децата и тоа од: 8 Сектори за внатрешни работи, 30 Центри за социјална работа, 26 Основни судови, 12 Основни јавни обвинителства во Република Северна Македонија што постапуваат пред судови со проширена надлежност и едно Основно јавно обвинителство за гонење на кривични дела од организиран криминал и корупција (Види: на крај на овој извештај - Листа на Индикатори).

Овие 32 индикатори по кои се собирани податоците, во годишниот извештај се прикажани преку 24 индикатори поради тоа што за осум индикатори се собираат податоци од сите сектори кои се компарираат и сублимирани во заеднички коментар.

Добиените податоци преку индикаторите, статистички се обработени од страна на ангажиран професионалец - статистичар, направена е квантитативна и квалитативна анализа и истите се прикажани во 29 табели и 15 графикони. Направена е компарација како по години, така и по институции. Добиените податоци се споредени на 100.000 популација на деца во Република Северна Македонија, која е универзална меѓународна единица за можна споредба со други земји. По извршената проверка во дата базата на Trans Monee (<http://www.transmonee.org/databases.php>), констатирано е дека нема објавено податоци за 2019 година како би можеле да направиме компарација со состојбата на детското престапништво и во други земји.

Врз основа на анализата изведени се заклучоци во однос на:

- Состојбата со детското престапништво во Република Македонија во 2019 година, односно состојбата со децата во ризик и децата сторители на дејствија што со закон се предвидени како кривични дела и прекршоци;
- Состојбата со децата жртви на дејствија што со закон се предвидени како кривични дела и децата сведоци како и постапување, грижа и заштита од страна на институциите;
- Прикажување на трендови и тенденции на пораст или на намалување споредбено со 2018 година;
- Ефикасноста и ефективноста на институциите во спроведување на Законот за правда за децата, примена на мерките за помош и заштита, на воспитните и алтернативните мерки и примена на санкции;
- Подготвеноста на институциите за собирање на релевантни податоци и користењето на нивните електронски програми за бележење и собирање на податоци за деца.

Индикатор 1: Деца во ризик

1.1. Упатени во Центар за социјална работа

Со овој индикатор се мери бројот на деца во ризик кои биле упатени во центрите за социјална работа од страна на други институции или поединци во 2019 година, на популација од 100.000 деца. Извор на овој податок се 30 центри за социјална работа во Република Северна Македонија.

Табела 1: Деца упатени во центрите за социјална работа, по пол

	Број	%
Машки	1611	79%
Женски	424	21%
Вкупно	2035	100%

Од достапните податоци произлегува дека на популација од 100.000, во текот на 2019 година биле упатени 496 деца.

Споредено со претходните години, во 2019 бројот е зголемен за 20% во однос на 2018 и за 41% во однос на 2017 година.

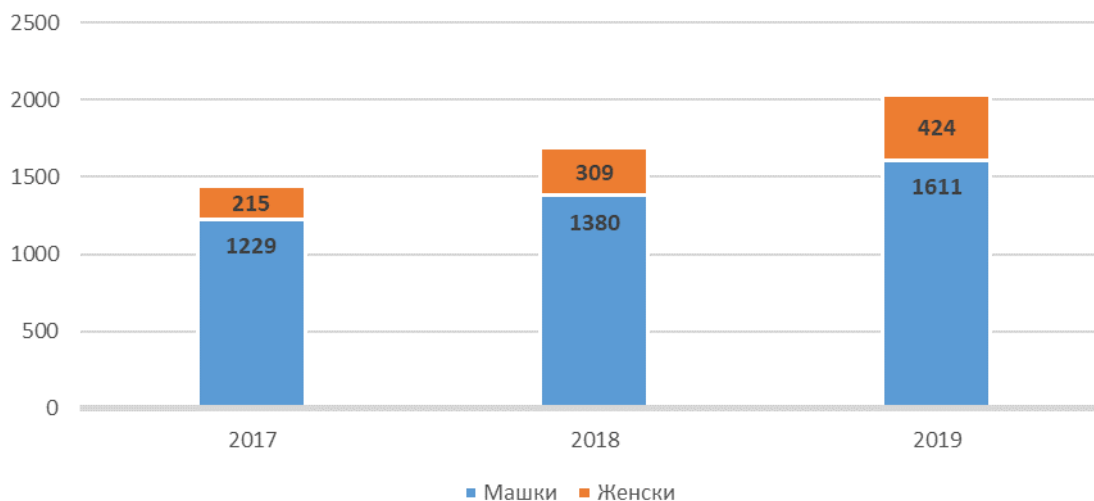

Графикон 1: Број на деца во ризик упатени во ЦСР, по години

Споредено по пол, кај машките деца бројката во 2019 е зголемена за 17% во однос на 2018 и за 31% во однос на 2017 година.

Кај женските деца, бројот во 2019 е зголемен за 37% споредено со 2018 и за 97% во однос на 2017 година.

Број на деца во ризик упатени во ЦСР, по година, по пол

Графикон 2: Број на деца во ризик упатени во ЦСР, по години и пол

Најголем број деца се упатени во ЦСР Скопје (768), ЦСР Велес (186), ЦСР Кавадарци (133), ЦСР Штип (127), ЦСР Прилеп (105) и ЦСР Куманово (101).

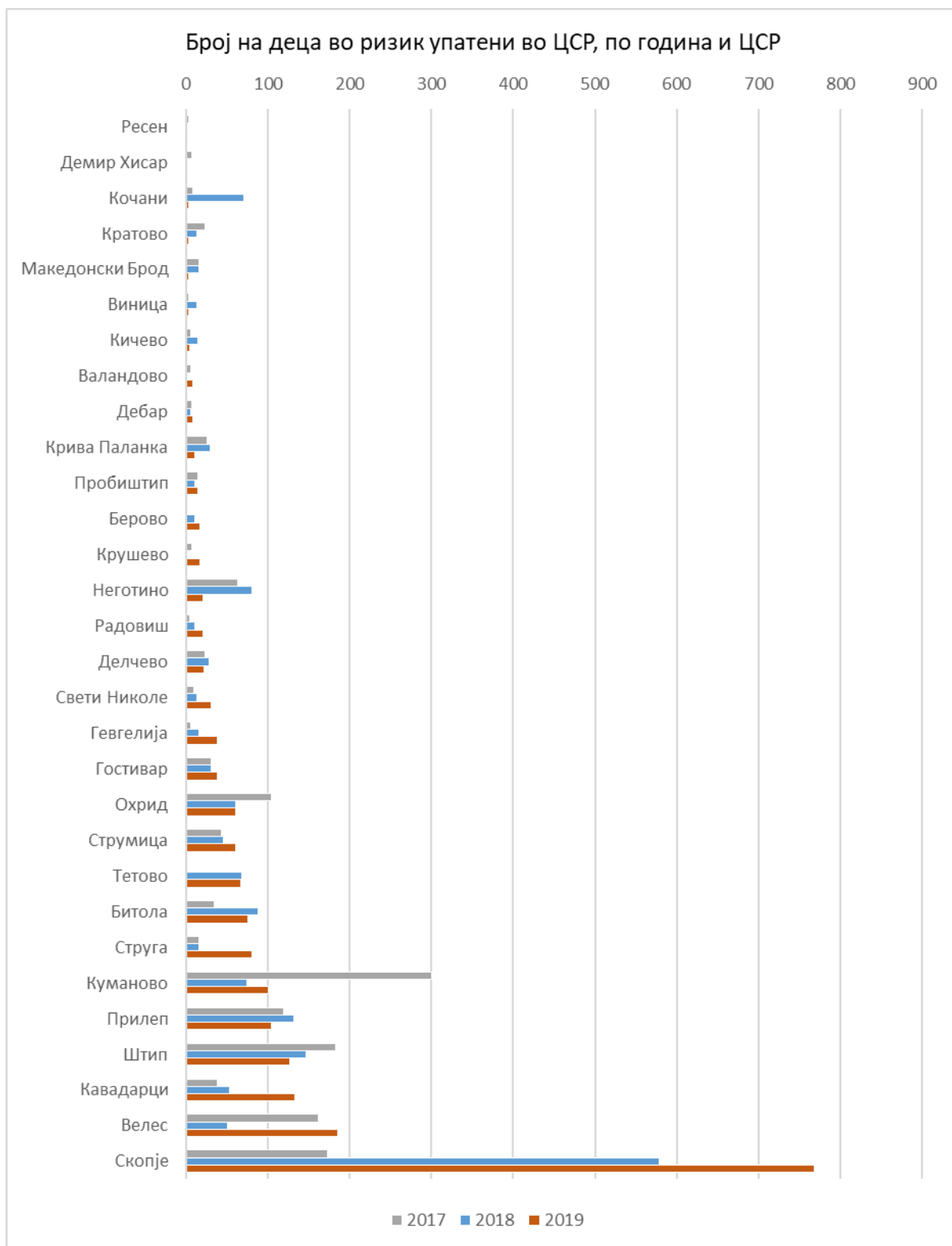
Најголем број деца од женски пол (222) и од машки пол (546) се упатени во ЦСР Скопје.

Табела 2: Деца упатени во центрите за социјална работа, по ЦСР и пол

ЦСР	М	Ж	Вк:	ЦСР	М	Ж	Вк:
Ресен	0	0	0	Делчево	20	2	22
Демир Хисар	2	0	2	Свети Николе	25	6	31
Кочани	3	0	3	Гевгелија	31	7	38
Кратово	3	0	3	Гостивар	36	2	38
Македонски Брод	3	0	3	Охрид	57	4	61
Виница	4	0	4	Струмица	58	3	61
Кичево	3	2	5	Тетово	56	11	67
Валандово	4	5	9	Битола	56	20	76
Дебар	4	5	9	Струга	77	4	81
Крива Паланка	9	2	11	Куманово	85	16	101
Пробиштип	10	5	15	Прилеп	73	32	105
Берово	8	9	17	Штип	120	7	127
Крушево	12	5	17	Кавадарци	126	7	133
Неготино	13	8	21	Велес	160	26	186
Радовиш	7	14	21	Скопје	546	222	768
Вкупно		М	Ж	Вкупно			
		1611	424	2035			

Доколку се направи споредба на број на упатени деца по ЦСР во однос на 2018 година, може да се забележи опаѓање на бројот на деца во ризик во Прилеп, Штип, Неготино и Кочани, а тренд на зголемување во Скопје, Куманово, Струмица, и Крушево.

Значително е зголемувањето на деца упатени во ЦСР Велес (во 2018 – 51, во 2010 – 186), ЦСР Кавадарци (во 2018 – 53, во 2019 – 133), ЦСР Струга (во 2018 – 16, во 2019 – 81).

Графикон 3: Број на деца во ризик упатени во ЦСР, по години и ЦСР

Табела 3: Известувања за деца во ризик испратени до ЦСР, по институција

Орган што пратил известување	Број на известувања
МВР	740
Други	636
ЈО	393
Училиште	271
Родител/старател	75
Здравство	25
НВО	1
Дете	0
Оштетен	0
Вкупно	2141

За разлика од 2018 кога за едно дете беше испратено по едно известување и нивниот број беше идентичен (1689), во 2019 година се бележи дека за 2035 деца испратени биле 2141 известувања.

Ова претставува зголемување од 27% во однос на 2018 и од 56% во однос на 2017 година, кога биле испратени 1689 односно 1369 известувања.

1.2. Известувања од МВР до ЦСР

Вкупен број на известувања од МВР изнесува 885, односно 212,77 на популација од 100.000. Оваа бројка не се разликува од 2018, кога бројот на известувања беше 881 или 212,55 на 100.000.

Табела 4: Број на известувања од МВР до ЦСР, по пол

	Број	%
Машки	721	81
Женски	164	19
Вкупно	885	100

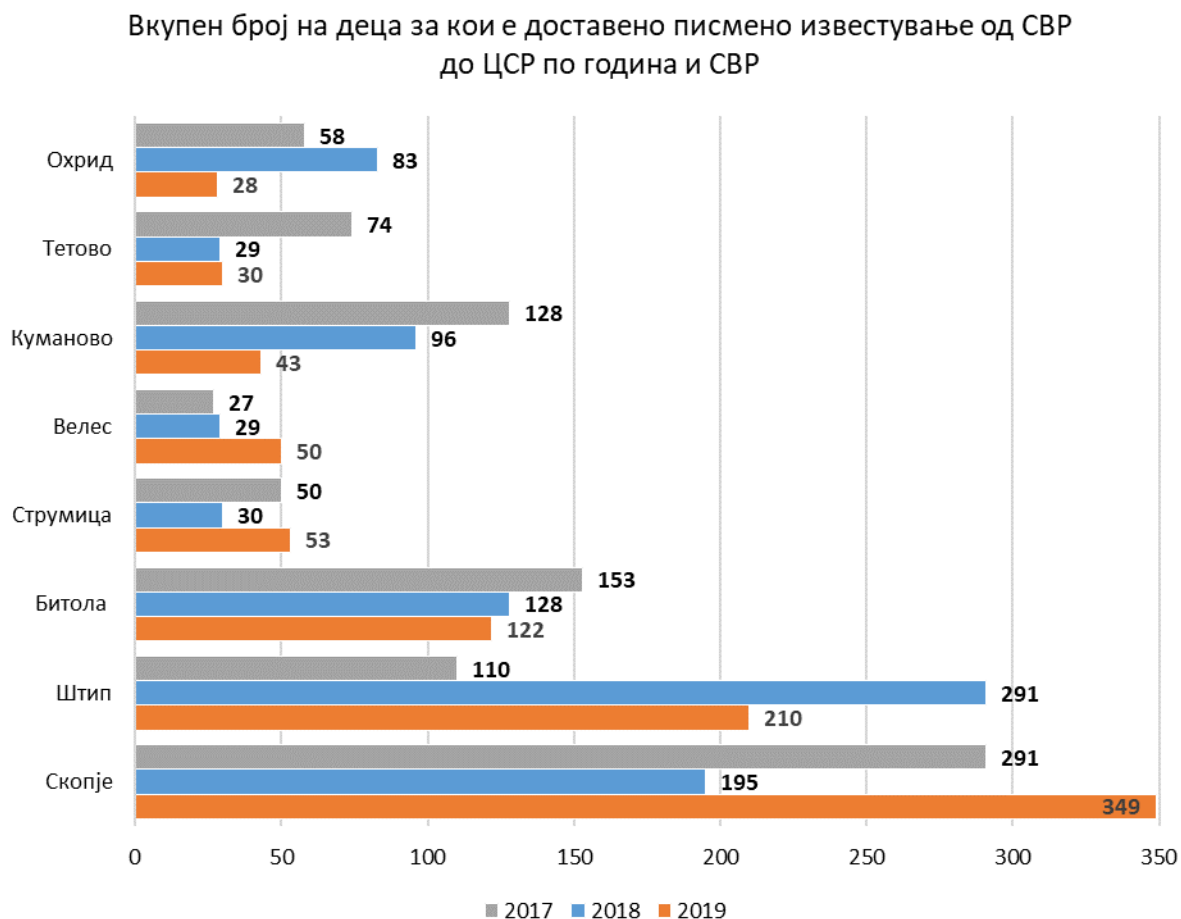
Во однос на полот,соодносот останува неизменет во последните три години: во 2017 - 79% биле од машки пол, а 21% од женски пол, во 2018 - 80% се од машки, 20% од женски пол, а во 2019 - 81% се од машки, 19% од женски пол.

Табела 5: Број на известувања од МВР до ЦСР, по СВР и пол

	Машки	Женски	Вкупно
Охрид	16	12	28
Тетово	19	11	30
Куманово	20	23	43
Велес	43	7	50
Струмица	40	13	53
Битола	82	40	122
Штип	200	10	210
Скопје	301	48	349
Вкупно	721	164	885

Најголем број на известувања се испратени од СВР Скопје, 349 известувања. Најмал број е испратен од СВР Охрид – 28 известувања, додека од останатите СВР се испратени помеѓу 30 и 210 известувања.

Разликата во податоците доставени од МВР и ЦСР во 2019 година не отстапува од разликата во 2018. Во 2018 разликата изнесуваше 134, во 2019 изнесува 145 известувања.

Графикон 4: Вкупен број на деца за кои е доставено писмено известување од СВР до ЦСР, по години и по СВР

Индикатор 2: Деца жртви на кривични дела

Со овој индикатор се мери бројот на деца кои биле жртви на кривични дела евидентирани во институциите во системот на правда за децата за 2019 година на популација од 100.000 деца.

2.1. Евидентирани деца жртви на кривични дела во Центар за социјална работа

Во 11 центри нема евидентирано деца жртви. (Берово, Валандово, Демир Хисар, Кавадарци, Кратово, Крушево, Македонски Брод, Охрид, Пробиштип, Ресен и Штип).

Табела 6: Број на деца жртви идентификувани во ЦСР, по пол

<i>ЦСР</i>	<i>М</i>	<i>Ж</i>	<i>Вк:</i>	<i>ЦСР</i>	<i>М</i>	<i>Ж</i>	<i>Вк:</i>
Берово	0	0	0	Свети Николе	0	1	1
Валандово	0	0	0	Струмица	0	1	1
Демир Хисар	0	0	0	Гостивар	0	2	2
Кавадарци	0	0	0	Дебар	2	0	2
Кратово	0	0	0	Радовиш	0	3	3
Крушево	0	0	0	Тетово	0	3	3
Македонски Брод	0	0	0	Струга	3	1	4
Охрид	0	0	0	Битола	1	5	6
Пробиштип	0	0	0	Виница	6	0	6
Ресен	0	0	0	Прилеп	5	7	12
Штип	0	0	0	Куманово	6	8	14
Гевгелија	0	1	1	Делчево	17	0	17
Кочани	0	1	1	Кичево	19	0	19
Крива Паланка	0	1	1	Велес	29	4	33
Неготино	0	1	1	Скопје	158	54	212
Вкупно		М	Ж	Вкупно			
		246	93	339			

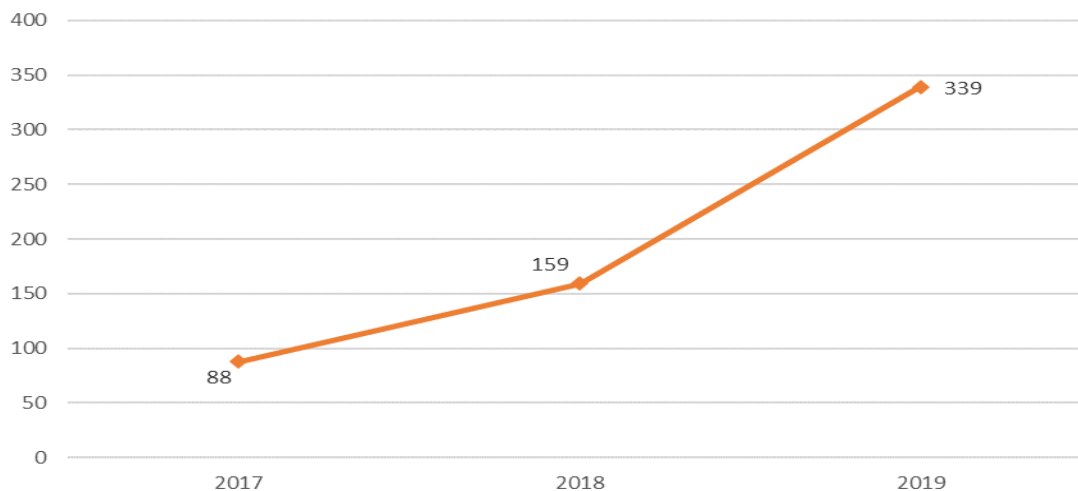
Вкупен број на евидентирани деца жртви во 2019 е 339, односно 82,65 деца жртви на 100.000 популација.

Оваа бројка е повеќе од двојно повисока од 2018 кога изнесуваше 159 и скоро четири пати повисока од 2017, кога беа евидентирани само 88 деца жртви.

Од евидентираниите, 73% се од машки и 28% од женски пол, при што во однос на 2018 година се бележи зголемување на учеството на машките деца (62% во 2018), за сметка на намалено учество на женските деца (38% во 2018).

Енормно е зголемен бројот на евидентирани деца жртви во Скопје, од 41 дете во 2018 на 212 деца во 2019 година.

Број на идентификувани деца жртви во центрите за социјална работа, по година

Графикон 5: Број на идентификувани деца жртви во центрите за социјална работа во периодот 2017-2019 година

2.2. Евидентирани деца жртви на кривични дела од МВР

Вкупен број на деца жртви на кривични дела идентификувани од Министерството за внатрешни работи е 374, што претставува 91,18 деца жртви на популација од 100.000 деца.

Од вкупниот број 57% се деца од машки пол, додека 43% се деца жртви од женски пол, што е идентичен сооднос како и во 2018 година.

Табела 7: Број на деца жртви идентификувани од МВР, по СВР и пол

	Машки	Женски	Вкупно
Штип	0	8	8
Струмица	16	7	23
Битола	16	12	28
Велес	22	16	38
Куманово	28	21	49
Охрид	50	18	68
Скопје	37	41	78
Тетово	45	37	82
Вкупно	214	160	374

Бројот на деца жртви во 2019 и е за 25% помал од бројот во 2018 и 2017 година кога како жртви биле евидентирани вкупно 498, односно 499 деца жртви.

Најголем број на деца жртви се идентификувани од СВР Тетово и Скопје.

2.3. Идентификувани деца жртви на кривични дела од јавните обвинителства

Бројот на деца жртви идентификувани од ЈО во 2019 година е 403, односно 98,25 на 100.000 деца.

Бројот на деца жртви во 2019 не отстапува од бројот во 2018 година кога како жртви биле евидентирани вкупно 401 дете, и е за 60% повисок од 2017, кога бројот на деца жртви биле изнесуваше 250.

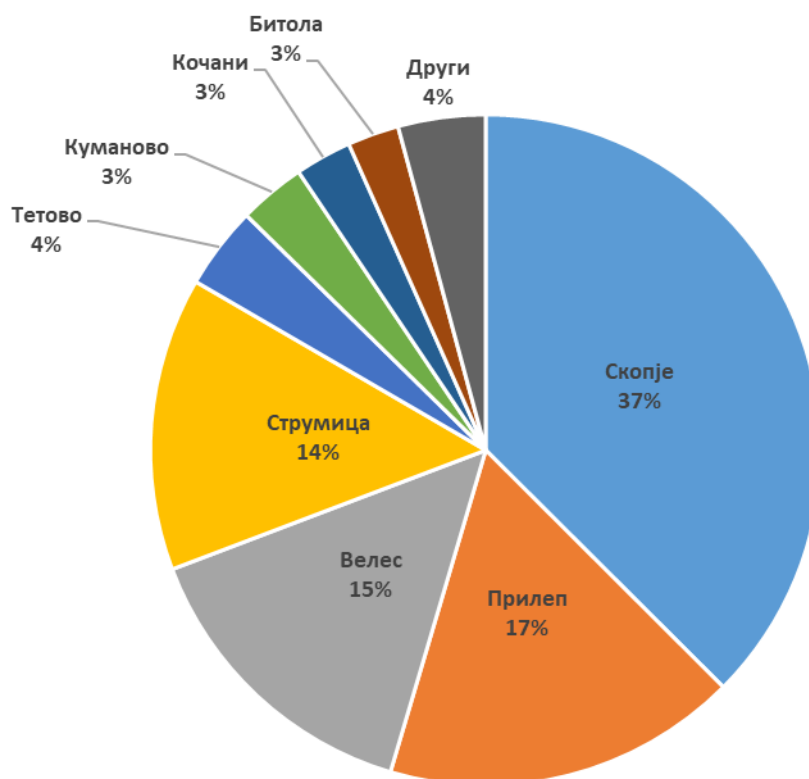
Поголем број од жртвите, 60% се од машки пол додека 40% се од женски пол, што е идентичен сооднос како и во 2018 година.

Најголем број деца жртви се идентификувани од страна на ОЈО Скопје (151).

Табела 8: Број на деца жртви идентификувани од јавните обвинителства, по ОЈО и според пол

ОЈО	М	Ж	Вк:	ОЈО	М	Ж	Вк:
Гостивар	0	2	2	Куманово	10	3	13
Струга	3	0	3	Тетово	10	6	16
Штип	0	3	3	Струмица	36	21	57
ОЈО ГОК	0	3	3	Велес	33	26	59
Охрид	4	2	6	Прилеп	32	37	69
Битола	6	4	10	Скопје	96	55	151
Кочани	10	1	11				
Вкупно				М	Ж	Вкупно	
				240	163	403	

Процент на деца жртви идентификувани од
Јавни Обвинителства

Графикон 6: Деца жртви идентификувани во Јавните обвинителства

2.4. Идентификувани деца жртви на кривични дела од суд

Во 2019 год. во основните судови со проширена надлежност во Република Северна Македонија евидентирани се 84 деца жртви на кривични дела, што претставува 20,5 деца на популација од 100.000. Од нив, 86% се од машки пол и 14% од женски пол.

ОС Битола, Гостивар, Кочани, и Охрид, немаат идентификувано деца жртви во 2019 година.

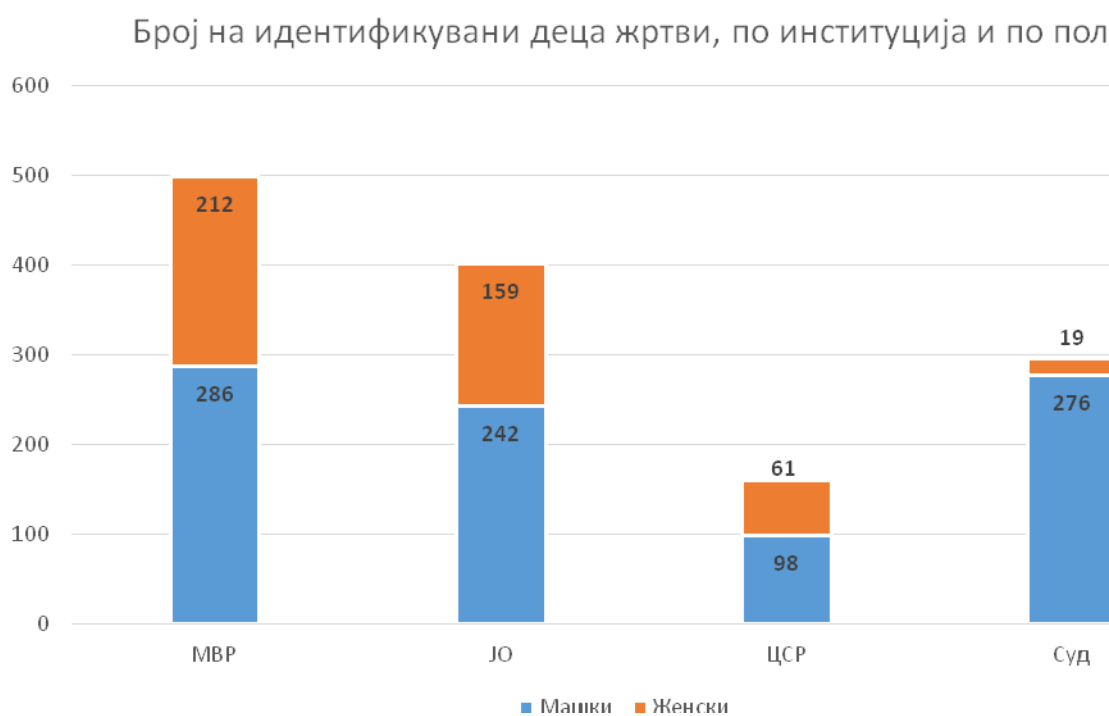
Се бележи значително намалување на бројот на евидентирани деца жртви од страна на судовите во 2019 година, во однос на 2018 година кога имало вкупно евидентирани 295 деца жртви на кривични дела, што претставувало 71 дете на популација од 100.000.

Табела 9: Број на деца жртви идентификувани од основните судови, по ОС и пол

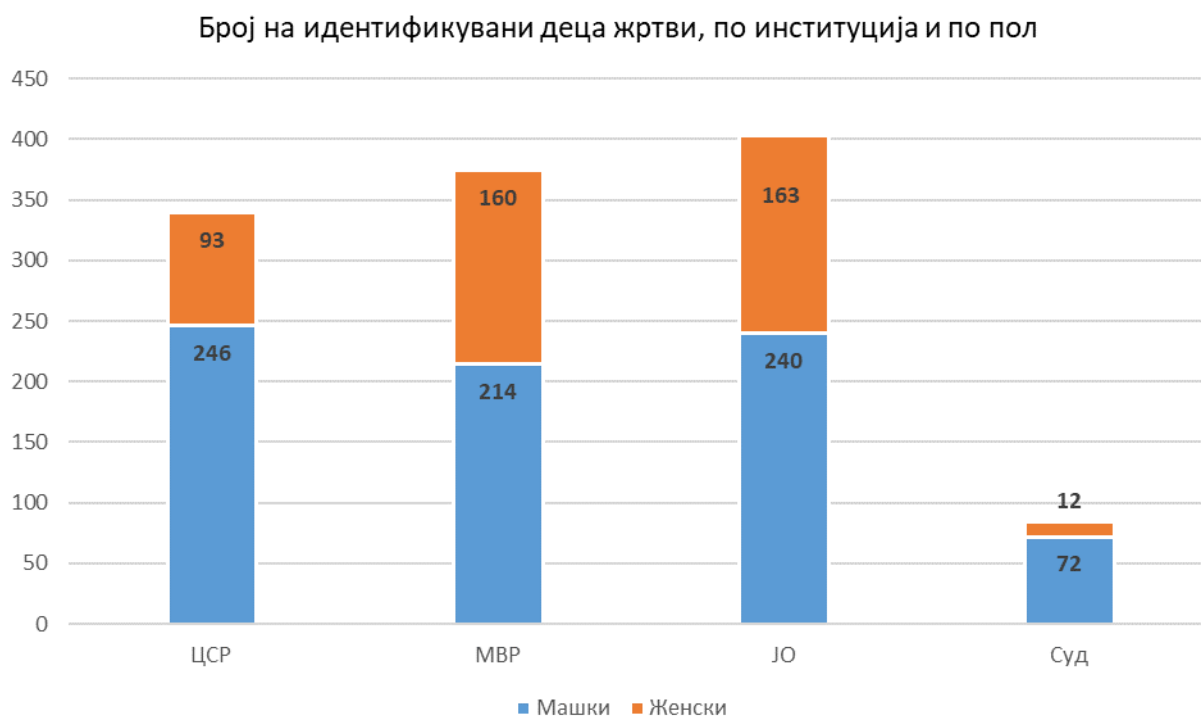
Основен суд	Машки	Женски	Вкупно
<i>Битола</i>	0	0	0
<i>Гостивар</i>	0	0	0
<i>Кочани</i>	0	0	0
<i>Охрид</i>	0	0	0

Струга	1	0	1
Струмица	0	1	1
Куманово	2	0	2
Прилеп	2	0	2
Велес	0	5	5
Скопје	10	3	13
Тетово	15	3	18
Штип	42	0	42
Вкупно	72	12	84

Со цел да се добие споредбена претстава за бројот на идентификувани деца жртви по институции и по пол во текот на 2018 и на 2019 година, податоците графички се прикажани подолу.

Графикон 7: Број на деца жртви по институции и пол – 2018 година

Графикон 8: Број на деца жртви по институции и пол – 2019 година

Од прикажаните податоци се забележува дека во 2019 година јавното обвинителство идентификувало најголем број деца жртви, значително е зголемен бројот на деца жртви коишто во 2019 година биле идентификувани во ЦСР, за разлика од значително намалениот број на деца жртви идентификувани во судовите. Во однос на полот, не се забележуваат поголеми отстапувања.

Индикатор 3: Деца во судир со законот

Со овој индикатор се мери број на деца кои биле повикани во полициска станица на вкупна популација на деца заради добивање информации, а за кои постојат основи на сомнение дека сториле дејствија кои со закон се предвидени како кривично дела.

Вкупен број на деца повикани во полициска станица во 2019 година изнесува 1367. Од нив, 1039 деца се во својство на пријавени, што претставува 253 деца на популација од 100.000.

Освен пријавените, во полициска станица се повикани и 176 деца во својство на сведок и 152 деца жртви.

Споредено со 2018 година, кога вкупно 1264 деца биле повикани, во 2019 година бројката е намалена за 103 деца или за 7%.

Во 2017, 1583 деца биле повикани во полициска станица, што значи дека во 2019 бројката на повикани деца е намалена за 216 деца или за 14%.

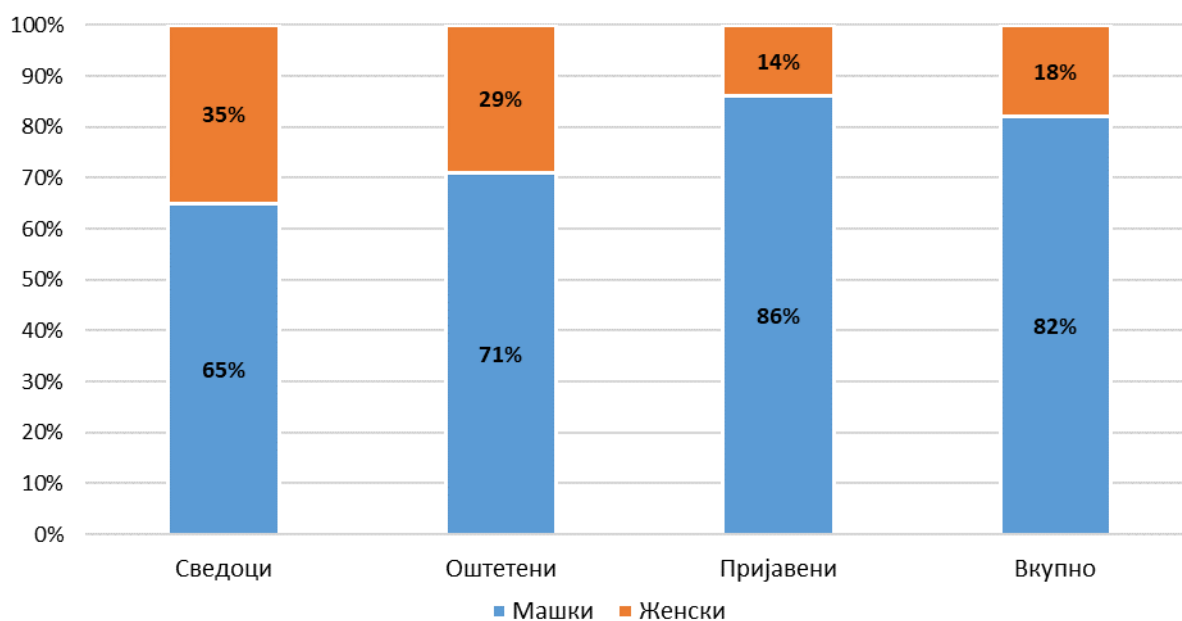
Табела 10: Број на деца повикани во ПС
заради собирање на информации од страна на МВР

	Сведоци			Оштетени			Пријавени			Вкупно		
	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:
Струмица	1	5	6	/	/	/	49	2	51	50	7	57
Битола	15	5	20	11	4	15	34	5	39	60	14	74
Штип	10	2	12	/	2	2	79	3	82	89	7	96
Велес	/	/	/	15	7	22	88	/	88	103	7	110
Охрид	1	/	1	/	/	/	95	24	119	96	24	120
Куманово	13	20	33	7	4	11	98	21	119	118	45	163
Тетово	23	11	34	44	10	54	79	8	87	146	29	175
Скопје	52	18	70	31	17	48	381	73	454	464	108	572
Вкупно	115	61	176	108	44	152	903	136	1039	1126	241	1367

Од вкупниот број, 1126 деца или 82% се од машки пол, додека 241 или 18% од женски. Половата структура е различна кај различните категории деца. Процент на женски деца е највисок кај сведоци (35%) а најнизок кај пријавени (14%).

Бројот на пријавени женски деца во 2019 година е за 4 процентни поени повисок во однос на 2018 година.

Полова структура на децата повикани во полициска станица
по различен основ

Графикон 9: Полова структура на децата повикани во полициска станица по различен основ

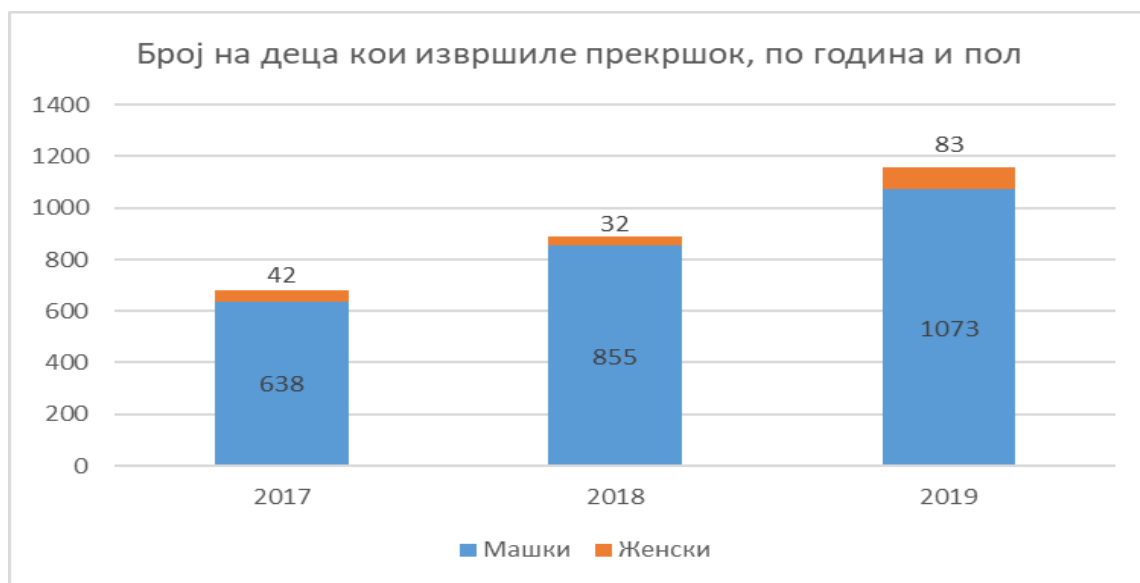
Индикатор 4: Прекршочни постапки и прекршочни санкции спрема деца

Овој индикатор го мери бројот на деца за кои се поднесени барања за поведување прекршочна постапка од страна на МВР, изречени прекршочни санкции од страна на судовите и бројот на доставени наоди и мислења од страна на центрите за социјална работа.

4.1. Министерство за внатрешни работи

Вкупниот број на деца кои во 2019 извршиле прекршок е 1156 (282 на 100.000 деца). Оваа бројка е за 30% повисока од 2018, кога изнесуваше 887 и за 12% повисока од 2017 кога била 1029.

Најголем број прекршоци се извршени во Тетово (326) а најмал во Струмица (53).

Графикон 10: Број на деца кои извршиле прекршок, по година и пол

Поголем дел од извршителите – 1073 деца или 93% се машки деца, додека 83 деца или 7% се од женски пол.

Табела 11: Број на деца кои извршиле прекршок, по СВР и пол

	Машки	Женски	Вкупно
Струмица	53	0	53
Охрид	69	6	75
Куманово	77	1	78
Штип	121	7	128
Битола	129	9	138
Велес	114	29	143
Скопје	198	17	215
Тетово	312	14	326
Вкупно	1073	83	1156

Во однос на возраста, 287 деца или 25% се помлади од 16 години. Процентот на деца помлади од 16 годни меѓу извршителите на прекршоци е највисок во Штип (40%) Тетово (35%) и Битола (34%) а најнизок во Куманово (11%) и Скопје (13%).

Споредено со 2018 година, се бележи зголемување на учеството на деца помлади од 16 години (во 2018 нивното учество изнесувало 22%) и значителна разлика во застапеноста на градовите каде што се извршени најголем број од прекршоците – додека во 2018 година во Штип имало најмал процент (9%), во 2019 година во Штип има највисок процент – 40%, а слично е и во Битола – во 2018 година имало 8%, а во 2019 година 34%.

Табела 12: Број на деца кои извршиле прекршок, по СВР и возраст

	Под 16 години	Од 16 до 18 години	Вкупно
Струмица	21	32	53
Охрид	8	67	75
Куманово	18	60	78
Штип	17	111	128
Битола	48	90	138
Велес	49	94	143
Скопје	41	174	215
Тетово	85	241	326
Вкупно	287	868	1156

Постапка за посредување е успешно завршена кај 199 деца (77 кај деца до 16 години и 122 кај деца од 16 до 18 години) што претставува 17% од вкупниот број на деца кои извршиле прекршок.

Најголемиот број на успешни постапки се спроведени во Битола и Тетово.

Број на деца кај кои постапката на посредување е успешно завршена и за кои е поднесено барање за прекршочна постапка

Графикон 11: Број на деца кај кои постапката на посредување е успешно завршена и за кои е поднесено барање за прекршочна постапка

За останатите 957 деца поднесено е барање за поведување прекршочна постапка. Процентот на успешни посредувања беше 14% во 2018 и 18% во 2017 година.

Табела 13: Број на деца за кои е поведена постапка за посредување и кај кои е успешно завршена

	Поднесено барање за ПП ² до 16 години			Постапка на посредување до 16 години / успешна			Поднесени барање за ПП од 16 до 18 години			Постапка на посредување од 16 до 18 години / успешна			Вкупно
	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	
Струмица	21	0	21	0	0	0	31	0	31	1	0	1	53
Охрид	8	0	8	0	0	0	57	6	63	4	0	4	75
Куманово	18	0	18	0	0	0	59	1	60	0	0	0	78
Штип	16	1	17	0	0	0	105	6	111	0	0	0	128
Битола	0	0	0	44	4	48	1	0	1	84	5	89	138
Велес	43	6	49	0	0	0	71	23	94	0	0	0	143
Скопје	37	4	41	0	0	0	161	13	174	0	0	0	215
Тетово	53	3	56	29	0	29	203	9	212	27	2	29	326
Вкупно	196	14	210	73	4	77	688	58	746	115	7	122	1156

4.2. Центри за социјална работа

Во 2019 година судовите побарале од центрите за социјална работа мислење за 1002 деца спрема кои е поведена прекршочна постапка, од кои 779 за машки, а 71 за деца од женски пол, односно од вкупниот број 86% се деца од машки пол.

Најголем број на прекршочни постапки има во Центарот за социјална работа во Скопје, спрема 368 деца, и во Тетово спрема 134 деца.

Бројот во 2019 е 18% повисок од 2018 (850) и не отстапува од 2017 (1005).

Табела 14: Број на деца за кои судот побарал мислење од ЦСР, по пол

ЦСР	М	Ж	Вк:	ЦСР	М	Ж	Вк:
Берово	0	0	0	Крива Паланка	6	0	6
Виница	0	0	0	Пробиштип	6	0	6
Делчево	0	0	0	Гостивар	6	1	7
Радовиш	0	0	0	Свети Николе	11	0	11
Ресен		0	0	Гевгелија	19	0	19
Струмица	0	0	0	Прилеп	23	1	24
Дебар	1	0	1	Кочани	31	3	34
Демир Хисар	1	0	1	Неготино	38	2	40
Битола	3	0	3	Кавадарци	52	0	52
Валандово	1	2	3	Охрид	52	1	53
Кратово	3	0	3	Струга	52	1	53
Македонски Брод	3	0	3	Куманово	72	1	73
Кичево	4	0	4	Велес	87	8	95
Крушево	4	0	4	Тетово	90	44	134
Штип	5	0	5	Скопје	293	75	368
Вкупно			М	Ж	Вкупно		
			863	139	1002		

4.3. Суд

² ПП - прекршочна постапка

Вкупен број на деца на кои во 2019 им се изречени прекршочни санкции е 972, од нив 917 (94%) се машки и 55 (6%) женски.

Оваа бројка е за 3% пониска од 2018 кога беа изречени прекршочни санкции на 1005 деца и за 6% повисока од 2017 кога санкции се изречени на 913 деца.

Најголем број прекршочни санкции се изречени од судот во Скопје (359) и Тетово (280). Во судот во Куманово, Струга и Струмица не се изречени прекршочни санкции.

Табела 15: Број на деца за кои судот изрекол прекршочни санкции, по ОС и пол

<i>Основен суд</i>	<i>М</i>	<i>Ж</i>	<i>Вк:</i>	<i>Основен суд</i>	<i>М</i>	<i>Ж</i>	<i>Вк:</i>
Куманово	0	0	0	Кочани	19	1	20
Струга	0	0	0	Штип	59	2	61
Струмица	0	0	0	Гостивар	90	4	94
Прилеп	2	0	2	Велес	134	9	143
Охрид	5	0	5	Тетово	263	17	280
Битола	8	0	8	Скопје	337	22	359
Вкупно		М	Ж	Вкупно			
		917	55			972	

На графиконот подолу претставени се споредбени податоци за периодот 2017-2019 година со цел добивање претстава за трендот на деца сторители наспроти изречените санкции за прекршоците.

Графикон 12: Процесирање на прекршочни случаи во 2016, 2017 и 2018 година

Индикатор 5: Посебни простории за водење на разговор во ПС

Со овој индикатор се мери процентот на деца спрема кои МВР постапило согласно стандардите пропишани во законските одредби за водење разговор со деца во посебно опремени простории.

Од вкупно 1367 деца повикани во полициска станица, разговор во посебна просторија е воден со 97 деца, односно со 7% од повиканите деца, што е за 2,6 процентни поени пониско споредено со 2018 година кога овој процент изнесувал 9.6%.

Табела 16: Број на деца со кои е воден разговор во посебни простории, по СВР и пол

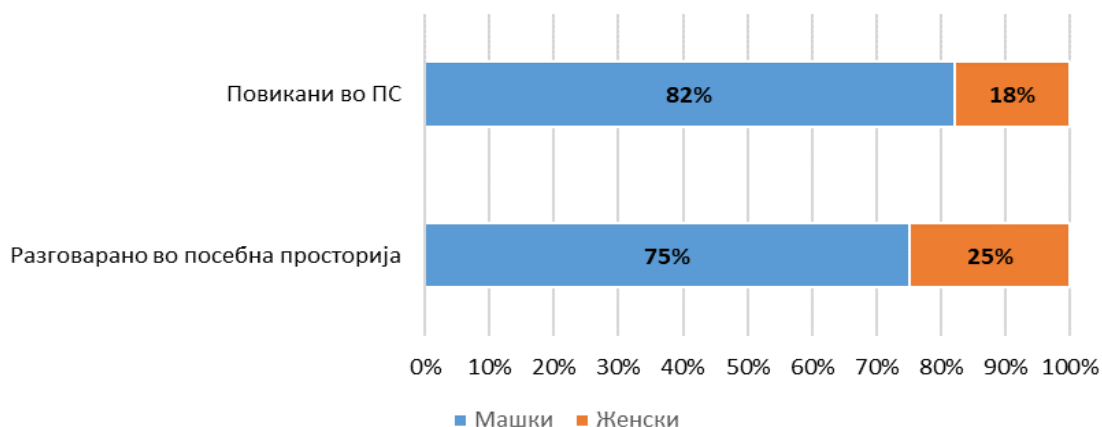
	<i>Машки</i>	<i>Женски</i>	<i>Вкупно</i>
<i>Охрид</i>	0	0	0
<i>Куманово</i>	0	0	0
<i>Штип</i>	0	0	0
<i>Тетово</i>	0	1	1
<i>Битола</i>	2	3	5
<i>Скопје</i>	6	3	9
<i>Велес</i>	20	9	29
<i>Струмица</i>	45	8	53
<i>Вкупно</i>	73	24	97

Најголем број е во Струмица – 53 деца, додека во Охрид, Куманово и Штип со ниту едно дете не е разговарано во посебна просторија, што е идентична состојба како и во 2018 година.

Споредено со 2018, кога имаше 121 дете, бројката е пониска за 46 деца или за 38%. Во 2017, разговор во посебна просторија е воден со 141 дете.

Половата структура на децата со кои е разговарано не отстапува со структурата на децата кои се повикани (ни машките ни женските деца не се повеќе застапени).

Процент на деца повикани во полициска станица и деца со кои е разговарано во посебна просторија, по пол

Графикон 13: Број на деца повикани во ПС и деца со кои се разговарало во посебни простории

Со овој индикатор се мери процентот на деца кои биле задржани во полициска станица, во однос на вкупниот број повикани деца во 2019 година

Од вкупно повикани 1367 деца, во полициска станица биле задржани 56, односно 4% од повиканите. Процентот на задржани деца е највисок во Куманово, каде се задржани 19% од повиканите деца. Во останатите градови, процентот на задржани деца се движи од 0% до 6%. Во однос на полот, 98% од задржаните деца се од машки и 2% од женски пол.

Табела 17: Број на деца задржани во полициска станица, по СВР пол

	Машки	Женски	Вкупно
Битола	0	0	0
Велес	1	0	1
Струмица	1	0	1
Скопје	3	0	3
Штип	4	0	4
Охрид	7	0	7
Тетово	9	0	9
Куманово	30	1	31
Вкупно	55	1	56

Бројот на задржани деца во 2019 е за 41% понизок од 2018, кога биле задржани 98 деца и за 35% понизок од 2017 година кога бројот на задржани бил 89.

Индикатор 7: Деца во ризик кон кои се применети мерки на помош и заштита во Центар за социјална работа

Со овој индикатор се мери процентот на децата во ризик кои во центарот добиле услуги, односно се примениле мерки за помош и заштита во 2019 година, споредбено со сите деца во ризик кои се упатени во ЦСР. Податоците се собрани од сите 30 центри за социјална работа во Република Македонија.

Од вкупно 2035 деца во ризик евидентирани во центрите за социјална работа, во 2019 година мерки за помош и заштита биле применети кон 1648 деца односно кон 81% од децата во ризик. Од нив 80% се деца од машки пол, а 20% се од женски пол.

Споредено со претходните години, процентот на децата во ризик кон кои биле применети мерки за помош и заштита во 2019 е за 30 процентни поени повисок во однос на 2018 кога изнесуваше 53% и не се разликува од 2017 кога исто така изнесуваше 83%.

Табела 18: Број на деца во ризик кон кои се применети мерки на помош и заштита, по ЦСР и пол

ЦСР	М	Ж	Вк:	ЦСР	М	Ж	Вк:
Ресен	0	0	0	Радовиш	4	12	16
Берово	0	1	1	Крушево	12	5	17
Виница	2	0	2	Делчево	20	2	22
Демир Хисар	2	0	2	Свети Николе	25	6	31
Кочани	2	0	2	Гевгелија	31	7	38
Кратово	2	0	2	Гостивар	36	2	38

Струмица	2	0	2	Кавадарци	31	8	39
Македонски Брод	3	0	3	Прилеп	27	12	39
Кичево	3	2	5	Битола	35	11	46
Пробиштип	1	5	6	Струга	66	1	67
Валандово	2	7	9	Тетово	56	11	67
Крива Паланка	9	3	12	Штип	87	7	94
Неготино	10	3	13	Куманово	78	26	104
Дебар	10	5	15	Велес	146	26	172
Охрид	14	2	16	Скопје	613	155	768
Вкупно		М	Ж	Вкупно			
		1329	319	1648			

Индикатор 8: Применети мерки на помош и заштита на деца во ризик во Центар за социјална работа

Со овој индикатор се мери бројот на мерки за помош и заштита во период од една година, споредбено со вкупниот број на деца во ризик кон кои се примениле. Споредбата со индикаторот број 7 може да ни покаже колку мерки во просек се применуваат на едно дете.

Кон вкупно 2035 деца во ризик, во 2019 година биле применети 6291 мерки, односно по 3,09 мерки по дете. Ова е намалување во однос на 2018 и 2017 година кога биле применети по 3,82 односно 3,38 мерки по дете.

Во однос на пол, кон децата од женски пол се применети во просек по 4,17 мерки, додека кон машките деца по 2,81 мерки.

Табела 19: Број на применети мерки на помош и заштита, по ЦСР и пол

	Машки			Женски			Вкупно		
	Број на деца во ризик	Број на применети мерки	Број на мерки по дете	Број на деца во ризик	Број на применети мерки	Број на мерки по дете	Број на деца во ризик	Број на применети мерки	Број на мерки по дете
Ресен	0	0	0	0	0	0.00	0	0	0
Струмица	58	2	0.03	3	0	0.00	61	2	0.03
Берово	8	0	0.00	9	1	0.11	17	1	0.06
Прилеп	73	12	0.16	32	5	0.16	105	17	0.16
Гевгелија	31	8	0.26	7	7	1.00	38	15	0.39
Пробиштип	10	1	0.10	5	5	1.00	15	6	0.40
Виница	4	2	0.50	0	0	/	4	2	0.50
Неготино	13	10	0.77	8	3	0.38	21	13	0.62
Кратово	3	2	0.67	0	0	/	3	2	0.67
Штип	120	87	0.73	7	7	1.00	127	94	0.74
Кичево	3	3	1.00	2	2	1.00	5	5	1.00
Валандово	4	2	0.50	5	7	1.40	9	9	1.00
Крушево	12	12	1.00	5	5	1.00	17	17	1.00
Крива Паланка	9	9	1.00	2	3	1.50	11	12	1.09
Делчево	20	23	1.15	2	2	1.00	22	25	1.14
Велес	160	194	1.21	26	45	1.73	186	239	1.28
Гостивар	36	43	1.19	2	6	3.00	38	49	1.29

Радовиш	7	7	1.00	14	21	1.50	21	28	1.33
Охрид	57	75	1.32	4	12	3.00	61	87	1.43
Кочани	3	5	1.67	0	0	/	3	5	1.67
Тетово	56	43	0.77	11	87	7.91	67	130	1.94
Македонски Брод	3	6	2.00	0	0	/	3	6	2.00
Кавадарци	126	220	1.75	7	104	14.86	133	324	2.44
Струга	77	198	2.57	4	3	0.75	81	201	2.48
Куманово	85	246	2.89	16	34	2.13	101	280	2.77
Битола	56	240	4.29	20	130	6.50	76	370	4.87
Демир Хисар	2	10	5.00	0	0	/	2	10	5.00
Скопје	546	2688	4.92	222	1152	5.19	768	3840	5.00
Свети Николе	25	149	5.96	6	15	2.50	31	164	5.29
Дебар	4	225	56.25	5	113	22.60	9	338	37.56
Вкупно	1611	4522	2.81	424	1769	4.17	2035	6291	3.09

Индикатор 9: Остварено право на детето на бранител во МВР и бесплатна правна помош на детето за присуство на адвокат во ЦСР

Со овој индикатор се мери процентот на деца кои биле повикани во полициска станица заради добивање на информации, а за кои бил присутен бранител при водењето на разговорот.

9.1. Министерство за внатрешни работи

Од вкупниот број на деца (1367) по било кој основ повикани во полициска станица, право на бранител оствариле 52% односно 714 деца.

Најнизок процент на деца со бранител имало во Штип, 5% додека највисок бил во Скопје (94%).

Во однос на полот, бранител имале 632 деца од машки пол (56%) и 82 деца од женски пол (34%).

Табела 20: Број и % на деца кои оствариле право на бранител во ПС, по СВР и по пол

	Деца повикани во полициска станица			Деца кои оствариле право на бранител во полициска станица			%
	Машки	Женски	Вкупно	Машки	Женски	Вкупно	
Штип	89	7	96	4	1	5	5.21%
Охрид	96	24	120	12	3	15	12.50%
Тетово	146	29	175	21	2	23	13.14%
Куманово	118	45	163	24	1	25	15.34%
Битола	60	14	74	17	5	22	29.73%
Струмица	50	7	57	29	/	29	50.88%
Велес	103	7	110	55	1	56	50.91%
Скопје	464	108	572	470	69	539	94.23%
Вкупно	1126	241	1367	632	82	714	52.23%

Во 2018 година 36% од деца повикани во полициска станица оствариле право на бранител, додека во 2017 година тоа право го оствариле 38% од децата.

Графикон 14: Деца кои оствариле право на бранител во ПС

9.2. Центри за социјална работа

Во 2019 година, 20 деца оствариле право на адвокат во ЦСР, 17 од нив во Тетово, две во Неготино и едно во Гостивар. По десет деца на возраст над 14 години и под 14 години го оствариле ова право.

Вкупно 7 деца оствариле право на бесплатна правна помош, пет во Радовиш, по едно во Неготино и Гостивар.

Во 2018 година, 22 деца оствариле право на адвокат во ЦСР, 20 од нив во Тетово, по едно во Гостивар и во Кочани. Седум деца се на возраст над 14 години, 15 се под 14 години.

Вкупно 6 деца оствариле право на бесплатна правна помош, три во Струмица, две во Крива Паланка, едно во Гостивар.

Табела 21: Деца кои оствариле право на адвокат и на бесплатна правна помош, по ЦСР каде што оствариле вакво право и по возраст

	Број на деца кои во ЦСР оствариле право на присуство на адвокат			Број на деца кои во ЦСР оствариле право на бесплатна правна помош		
	До 14 год.	Над 14 год.	Вкупно	До 14 год.	Над 14 год.	Вкупно
Гостивар	1	0	1	1	0	1
Неготино	0	2	2	0	1	1
Радовиш	0	0	0	0	5	5
Тетово	9	8	17	0	0	0
Вкупно	10	10	20	1	6	7

Во 2018 година 22 деца остварило право на адвокат, додека право на бесплатна правна помош оствариле 6 деца.

Во 2017 година ниту едно дете не остварило право на адвокат, додека право на бесплатна правна помош оствариле три деца.

Индикатор 10: Деца во ризик вклучени во постапка за посредување во ЦСР

Со овој индикатор се мери процентот на деца во ризик спрема кои центарот спровел постапка за посредување со бројот на деца во ризик упатени во ЦСР во 2018 година.

10.1. Центри за социјална работа

Во 2019 година, посредувањето е применето кај 34 деца во ризик, што претставува 2% од вкупниот број на деца во ризик (2035). Посредувањето е успешно спроведено кај 31 деца или 91% од децата кај кои е применето.

Во 2018 година, посредувањето било применето кај 3% од децата во ризик и успешно спроведено кај 83% од децата кај кои е применето.

Во 2017 година, посредувањето било применето кај 5% од децата во ризик и успешно спроведено кај 82% од децата кај кои е применето.

Во 2019 година, постапката е применета во пет центри за социјална работа. Најголем број на деца биле опфатени во центарот во Скопје (27).

Табела 22: Број на деца спрема кои е спроведена постапка на посредување

	Број на деца во ризик	Деца во ризик спрема кои ЦСР спровел постапка на посредување		
		Постигната спогодба	Не е постигната спогодба	Вкупно
Ресен	0	0	0	0
Демир Хисар	2	0	0	0
Кочани	3	0	0	0
Кратово	3	0	0	0
Македонски Брод	3	0	0	0
Виница	4	0	0	0
Кичево	5	0	0	0
Валандово	9	0	0	0
Дебар	9	0	0	0
Крива Паланка	11	0	2	2
Пробиштип	15	0	0	0
Берово	17	0	0	0
Крушево	17	0	0	0
Неготино	21	1	0	1
Радовиш	21	0	0	0
Делчево	22	0	0	0
Свети Николе	31	0	0	0
Гевгелија	38	3	0	3

Гостивар	38	0	0	0
Охрид	61	0	0	0
Струмица	61	1	0	1
Тетово	67	0	0	0
Битола	76	0	0	0
Струга	81	0	0	0
Куманово	101	0	0	0
Прилеп	105	0	0	0
Штип	127	0	0	0
Кавадарци	133	0	0	0
Велес	186	0	0	0
Скопје	768	26	1	27
Вкупно	2035	31	3	34

Индикатор 11: Помош на деца од страна на ЦСР по излегување од установа

Со овој индикатор се мери бројот на деца кои по запирање од извршување на заводската мерка – Упатување во воспитна установа/ Воспитно-поправен дом и деца на кои има престанала казната – Затвор за деца, ги напуштиле установите и добиле структурирана помош и грижа од страна на ЦСР преку примена на одредени мерки на помош и заштита.

Во 2019 на 15 деца (сите од машки пол) им е запрена од извршување заводската мерка или казна.

Од страна на ЦСР грижа е обезбедена на 15 деца, сите од машки пол.

Во 2018 заводската мерка или казна е запрена од извршување на 16 деца. Последователна грижа е обезбедена на 17 деца.

Во 2017, шест деца завршиле со заводската мерка или казна. Последователна грижа била обезбедена на 12 деца.

Индикатор 12: Примена на медијација

Со овој индикатор се мери бројот на деца кои биле упатени на постапката за медијација.

12.1. Суд

Во 2019 година на медијација биле упатени вкупно четири деца, сите од ОС Тетово и сите деца се од машки род.

Во 2018 и во 2017 година, судовите не упатиле ниту едно дете на медијација.

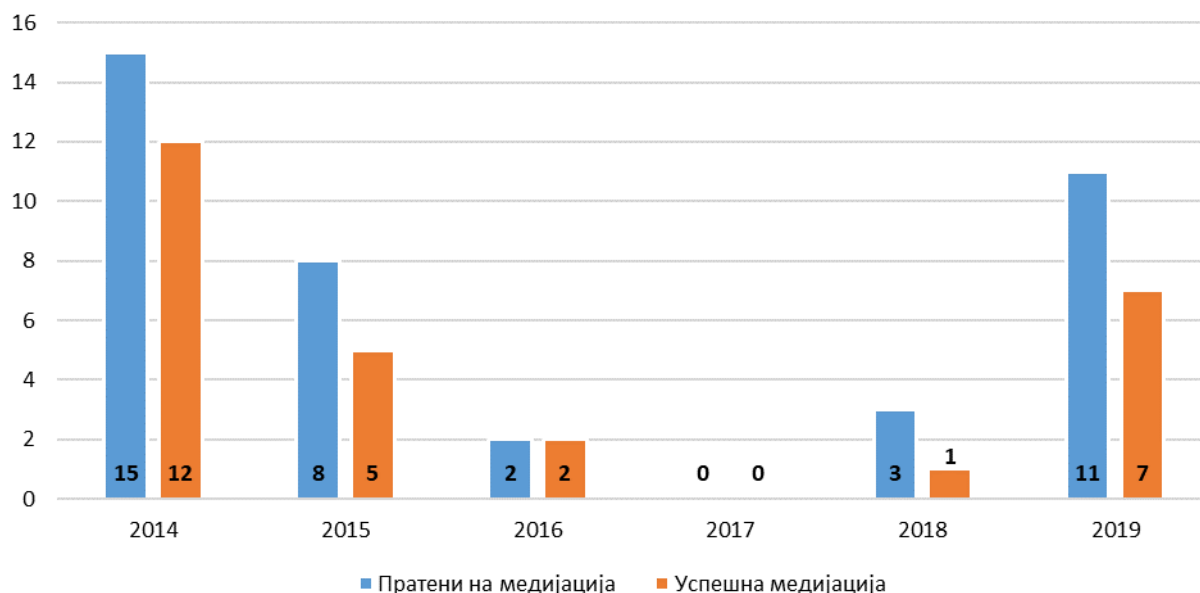
12.2. Јавно Обвинителство

Во 2019 година, јавните обвинителства на медијација упатиле 11 деца. Десет деца се упатени на медијација од ОЈО Тетово и едно од ОЈО Скопје. Медијацијата е успешно завршена кај седум деца.

Во 2018 година, јавните обвинителства на медијација упатиле три деца. Сите три се од машки пол, упатени на медијација од ОЈО Тетово. Медијацијата е успешно завршена кај едно дете.

Во 2017 година, јавните обвинителства не упатиле ниту едно дете на медијација.

Деца пратени на медијација од ОЈО и успешност на медијација

Графикон 15: Деца упатени на медијација од ОЈО и успешност на медијација

Индикатор 13: Деца спрема кои е поднесен предлог за примена на санкција

Со овој индикатор се мери бројот на деца спрема кои јавниот обвинител поднел предлог за примена на санкција во текот на 2019 година.

Во 2019 година предлози за примена на санкција биле поднесени спрема 466 деца, што претставува 43% од вкупно 1078 деца спрема кои биле поднесени кривични пријави до основните јавни обвинителства. Во 2018 овој процент изнесувал 35%, а во 2017 бил 46%.

Табела 23: Број на деца кон кои јавниот обвинител поднел предлог за примена на санкција, по ОЈО и пол

	Машки	Женски	Вкупно
ОЈО ОК	1	0	1
Кочани	8	1	9
Охрид	10	0	10
Струга	10	0	10
Битола	16	1	17
Штип	25	0	25
Велес	24	2	26
Прилеп	28	2	30
Струмица	43	2	45
Куманово	50	2	52
Тетово	50	2	52
Гостивар	57	4	61
Скопје	121	7	128
Вкупно	443	23	466

Во однос на предлозите за примена на санкција, 95% од предлозите за примена на санкција биле поднесени спрема деца од машки и 5% спрема деца од женски пол.

Индикатор 14: Примена на мерки на одвраќање

Примена на мерки на одвраќање преставува форма на вонсудска постапка и тие се во надлежност на јавниот обвинител. Со овој индикатор се мери бројот на сите деца спрема кои јавниот обвинител применил мерки на одвраќање во 2019 година како форма на вонсудска постапка.

Во 2019 година јавните обвинители примениле мерки на одвраќање спрема 52 деца, 47 од машки и пет од женски пол.

Сите мерки се применети во три ОЈО (Струга, Скопје и Велес).

Во 2018 година јавните обвинители примениле мерки на одвраќање спрема 83, а во 2017 година спрема 39 деца.

Табела 24: Број на деца кон кои јавниот обвинител применил мерки на одвраќање, по ОЈО и пол

	Машки	Женски	Вкупно
Струга	3	0	3
Велес	17	2	19
Скопје	27	3	30
Вкупно	47	5	52

Индикатор 15: Примена на постапка за признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната

Со овој индикатор се мери бројот на деца спрема кои ОЈО спровел постапка за признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната во 2019 година како форма на интервенција/диверзија во судската постапка.

Во 2019 година, постапката за признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната е применета спрема едно дете од машки пол, од страна на ОЈО Тетово.

Во 2018 и 2017 година, мерката не била применета спрема ниту едно дете.

Индикатор 16: Деца на кои е изречена дисциплинска мерка

Со овој индикатор се мери бројот на деца на кои им е изречена дисциплинска мерка.

Од вкупно 466 деца за кои јавниот обвинител во 2019 поднел предлог за примена на санкција, дисциплински мерки се изречени против 127 деца или 27%. На деца од машки пол се изречени 115 дисциплински мерки и 12 на деца од женски пол.

Кон 125 деца е изречена мерката укор, а на две деца им е изречена мерката упатување во центар за деца.

Во 2018 година дисциплински мерки се изречени против 22% а во 2017 против 18% од децата за кои имало предлог за примена на санкција.

Табела 25: Број на деца против кои се изречени дисциплински мерки, по ОС и пол

	Вкупен број на деца против кои се изречени дисциплински мерки во текот на 2019 година			Вкупен број на деца каде судот изрекол укор			Вкупен број на деца каде судот изрекол упатување во центар за деца		
	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:
ОС Гостивар	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОС Скопје	1	0	1	1	0	1	0	0	0
ОС Кочани	2	1	3	2	1	3	0	0	0
ОС Тетово	3	0	3	3	0	3	0	0	0
ОС Струмица	4	0	4	3	0	3	1	0	1
ОС Битола	6	0	6	6	0	6	0	0	0
ОС Штип	6	0	6	6	0	6	0	0	0
ОС Прилеп	5	2	7	5	2	7	0	0	0
ОС Струга	12	0	12	12	0	12	0	0	0
ОС Велес	13	1	14	13	1	14	0	0	0
ОС Охрид	23	4	27	23	4	27	0	0	0
ОС Куманово	40	4	44	39	4	43	1	0	1
Вкупно	115	12	127	113	12	125	2	0	2

Индикатор 17: Деца на кои е изречена мерка засилен надзор

Со овој индикатор се мери бројот на деца на кои им е изречена мерка засилен надзор.

Вкупниот број на деца за кои се изречени мерки на засилен надзор е 330, односно 71% од децата за кои јавниот обвинител поднел предлог за примена на санкција.

Мерката засилен надзор од страна на родител/старател е изречена за 175 деца, мерката засилен надзор од страна на ЦСР е изречена на 154 деца, додека засилен надзор од страна на згрижувачко семејство е изречена за едно дете.

Од вкупниот број, 318 деца (96%) се од машки пол, 12 деца (4%) од женски пол.

Табела 26: Број на деца против кои е изречена мерка засилен надзор, по ОС и пол

Основен суд	Вкупен број на деца против кои е изречена мерка засилен надзор во текот на 2019 година			Број на деца каде судот донел решение за мерки на засилен надзор од страна на родител/старател			Број на деца каде судот донел решение за мерки на засилен надзор од страна на згрижувачко семејство			Број на деца каде судот донел решение за мерки на засилен надзор од страна на ЦСР		
	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:
Кочани	2	0	2	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Куманово	7	1	8	5	0	5	1	0	1	1	1	2
Штип	12	0	12	5	0	5	0	0	0	7	0	7
Битола	13	0	13	6	0	6	0	0	0	7	0	7

Охрид	13	0	13	2	0	2	0	0	0	11	0	11
Струга	15	0	15	13	0	13	0	0	0	2	0	2
Гостивар	22	3	25	19	3	22	0	0	0	3	0	3
Прилеп	26	0	26	20	0	20	0	0	0	6	0	6
Струмица	32	1	33	25	1	26	0	0	0	7	0	7
Велес	34	0	34	9	0	9	0	0	0	25	0	25
Тетово	57	1	58	19	0	19	0	0	0	38	1	39
Скопје	85	6	91	43	4	47	0	0	0	42	2	44
Вкупно	318	12	330	167	8	175	1	0	1	150	4	154

Во 2018 година, мерките на засилен надзор биле изречени спрема 277 деца, а во 2017 спрема 360 деца.

Индикатор 18: Деца на кои е изречена заводска мерка

Со овој индикатор се мери бројот на деца на кои им е изречена заводската мерка.

Заводски мерки во 2019 се изречени спрема 4 деца. Во воспитна установа е упатено едно дете а во воспитно-поправен дом три деца. Сите заводски мерки се изречени против машки деца. Две заводски мерки се изречени од страна на ОС Велес и по една од ОС Скопје и ОС Струмица.

Заводски мерки во 2018 биле изречени спрема 12 деца, а во 2017 спрема 53 деца.

Табела 27: Број на деца против кои е изречена заводска мерка, по ОС и пол

Основен суд	Вкупен број на деца против кои се изречени заводски мерки во текот на 2019 година			Вкупен број на деца каде судот донел заводска мерка упатување во воспитна установа			Вкупен број на деца кога судот донел заводска мерка на воспитно-поправен дом		
	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:	М	Ж	Вк:
Битола	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Гостивар	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Кочани	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Куманово	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Охрид	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Прилеп	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Струга	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Тетово	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Штип	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Скопје	1	0	1	0	0	0	1	0	1
Струмица	1	0	1	1	0	1	0	0	0
Велес	2	0	2	0	0	0	2	0	2
Вкупно	4	0	4	1	0	1	3	0	3

Индикатор 19: Изречена казна затвор за деца

Со овој индикатор се мери бројот на деца на кои им е изречена казна затвор за деца.

Во 2019 казна затвор за деца е изречена на три деца, сите од машки пол. По една казна е изречена од ОС Скопје, ОС Струмица и ОС Штип.

Оваа казна во 2018 била изречена на четири деца, а во 2017 на едно дете.

Табела 28: Број на деца против кои е изречена казна затвор за деца, по ОС и пол

Основен суд	Машки	Женски	Вкупно
Скопје	1	0	1
Струмица	1	0	1
Штип	1	0	1
Вкупно	3	0	3

Индикатор 20: Деца во притвор

Со овој индикатор се мери бројот на деца на кои им е определена мерка притвор.

Мерка притвор им е изречена на четири деца, што претставува 0,98 на 100.000 деца. Три се изречени во Скопје и една во Тетово. Сите се изречени на деца од машки пол.

Во 2018 година мерката била изречена на шест, а во 2017 на две деца.

Табела 29: Број на деца против кои е определена мерката притвор, по ОС и пол

Основен суд	Машки	Женски	Вкупно
Тетово	1	0	1
Скопје	3	0	3
Вкупно	4	0	4

Индикатор 21: Деца кои се условно отпуштени од издржување на казна затвор за деца

Со овој индикатор се мери бројот на деца кои се условно отпуштени од издржување на казна затвор за деца.

Во 2019 година решение за условен отпуст не било донесено ниту отповикано за ниту едно дете.

Во 2018 година решенија за условен отпуст биле донесени за четири деца. Решение за отповикување на условниот отпуст не е донесено.

Во 2017 година ниту едно решение за условен отпуст не било донесено ниту отповикано.

Индикатор 22: Примена на алтернативни мерки

Со овој индикатор се мери бројот на деца спрема кои е изречена алтернативна мерка.

Во 2019 година, алтернативни мерки се изречени на четири деца, од машки пол, сите се изречени од ОС Скопје. Сите мерки се Условна осуда со заштитен надзор.

Алтернативните мерки Условно прекинување на водење на постапка и Општокорисна работа не се изречени.

Во 2018 година, алтернативни мерки биле изречени на осум деца. Во 2017 година не биле изречени.

Индикатор 23: Примена на мерки на безбедност

Со овој индикатор се мери бројот на деца спрема кои се изречени мерки на безбедност.

Во 2019 година мерки на безбедност не биле применети.

Во 2018 и во 2017 година мерка на безбедност била изречена на по едно дете.

Индикатор 24: Примена на правото на обештетување на дете жртва

Со овој индикатор се мери бројот на деца жртви што оствариле право на обештетување.

Во 2019 година судовите не донеле ниту едно решение за обештетување на деца жртви.

Судовите во 2018 донеле решение за обештетување на четири деца, а во 2017 судовите биле донесени решенија за обештетување на девет деца.

ПРИЛОГ 2:

Табели за собирање на податоци по 32 индикатори од институциите (центри за социјална работа, полиција, јавни обвинителства, судови)

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНА РАБОТА - _____

Индикатор 1:	Деца во ризик упатени во Центар за социјална работа
Вкупен број на деца во ризик кои се упатени во ЦСР во текот на 12 месечен период од страна на други институции или поединци. (согласно чл.19 ст. 2 од ЗПД)	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	
Број на известувања добиени од:	
➤ МВР	
➤ ЈО	
➤ Училиште	
➤ Родител/старател	
➤ Дете	
➤ Оштетен	
➤ Здравствена установа	
➤ НВО	
➤ И други институции	
В к у п н о :	

Индикатор 2:	Деца жртви на кривични дела евидентирани во Центар за социјална работа
Вкупен број на деца жртви на кривични дела евидентирани во ЦСР во текот на 12 месечен период. (согласно чл.19 ст.7 од ЗПД)	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	

Индикатор 3 :	Деца во ризик кон кои се применети мерки на помош и заштита во Центар за социјална работа
Вкупен број на деца во ризик кон кои ЦСР применил мерки за помош и заштита во	

период од 12 месеци. (согласно чл.22 ст.1 од ЗПД)	
Машки пол	
Женски пол	
Вкупно:	
Индикатор 4:	Применети мерки на помош и заштита на деца во ризик во ЦСР
Вкупен број на мерки за помош и заштита применети на деца во ризик од страна на ЦСР во период од 12 месеци. (согласно чл.23 од ЗПД)	
Машки пол	
Женски пол	
Вкупно:	

Индикатор 5:	Деца кои оствариле право на бесплатна правна помош во ЦСР за присуство на адвокат	
Број на деца кои во ЦСР оствариле право на присуство на адвокат во период од 12 месеци. (чл.25 ст.3 и 4 од ЗПД)		
Број на деца во ризик до 14 години. (чл.25 ст.3 од ЗПД)	Машки пол	Женски пол
Број на деца во ризик над 14 години. (чл.25 ст.4 од ЗПД)		
Вкупно:		
Број на деца кои во ЦСР оствариле право на бесплатна правна помош за присуство на адвокат во период од 12 месеци. (чл.25 ст.7од ЗПД)		
Број на деца во ризик до 14 години. (чл.25 ст.3 од ЗПД)	Машки пол	Женски пол
Број на деца во ризик над 14 години. (чл.25 ст.4 од ЗПД)		
Вкупно:		

Индикатор 6:	Деца во ризик вклучени во постапка за посредување во Центар за социјална работа	
Вкупен број на деца во ризик спрема кои ЦСР спровел постапка на посредување во период од 12 месеци. (чл.30 ст. 1 и 2 од ЗПД)		
Број на деца за кои е постигната спогодба за посредување. (чл.30 ст. 2 од ЗПД)	Машки пол	Женски пол
Број на деца за кои не е постигната спогодба за посредување. (чл.30 ст. 2 од ЗПД)		
В к у п н о :		
Индикатор 7:	Помош на деца од страна на ЦСР по излегување од установа	
Број на деца на кои им е запрено извршувањето на заводската мерка - Упатување во воспитна установа /Воспитно - поправен дом и деца на кои им престанала казната - Затвор за деца, во период од 12 месеци.	Машки пол	Женски пол
В к у п н о:		
Број на деца кои добиле помош од ЦСР по излегување од:	Машки пол	Женски пол
- Воспитна установа		
- ВПДом – Тетово		
- Затвор за деца		
В к у п н о		
Индикатор 8 :	Деца за кои се води прекршочна постапка	
Вкупен број на деца за кои се води прекршочна постапка од страна на судот и е побарано мислење од ЦСР во период од 12 месеци.		
Машки пол		
Женски пол		
В к у п н о :		

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ
ПС _____

Индикатор 1:	Деца во ризик
Број на деца за кои е доставено писмено известување до ЦСР во текот на 12 месечен период (согласно чл.19 ст.2 од ЗПД)	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	

Индикатор 2:	Деца во судир со законот	
Вкупен број на деца кои биле повикани во полициска станица заради собирање на информации од страна на МВР во период од 12 месеци (согласно чл. 19 ст.5 и 6 од ЗПД).		
Број на повикани деца по основ на :		
	Машки пол	Женски пол
Сведок		
Оштетен		
Пријавен		
В к у п н о :		

Индикатор 3 :	Остварено право на детето на бранител за време на водење на разговор во полициска станица	
Вкупен број на деца кои оствариле право на бранител во полициска станица при водење на разговор со дете во период од 12 месеци, согласно чл.116 ст. 10 од ЗПД)		
Машки пол		
Женски пол		
В к у п н о :		

Индикатор 4:	Задржани деца во полициска станица
--------------	------------------------------------

Вкупен број на деца кои се задржани во полициска станица во период од 12 месеци . (согласно член 116 ст. 6 и 7 од ЗПД)	
Машки пол	
Женски пол	
Вкупно :	

Индикатор 5:	Деца жртви на кривични дела	
Вкупен број на деца жртви на кривични дела идентификувани од МВР во период од 12 месеци (согласно чл.19 ст.7 од ЗПД)		
Машки пол		
Женски пол		
Вкупно :		

Индикатор 6:	Посебни простории за водење на разговор со дете	
Вкупен број на деца со кои е воден разговор во посебни простории во период од 12 месеци (согласно член 116 став 5 од ЗПД)		
Број на деца во судир со законот (согласно чл. 19 ст.5 и 6 од ЗПД).	Машки пол	Женски пол
Број на деца жртви (согласно чл.19 ст.7 од ЗПД)		
Вкупно :		

Индикатор 7	Деца за кои е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка	
Број на деца за кои се поднесени барања за поведување на прекршочна постапка во период од 12 месеци.		
Пол		

	Машки пол	Женски пол
Број на деца до 16 години за кои е спроведена успешна постапка на посредување		
Број на деца до 16 години за кои е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка		
Број на деца од 16 -18 години за кои е спроведена успешна постапка на посредување		
Број на деца од 16-18 години за кои е поднесено барање за поведување на прекршочна постапка		
Вкупно		

ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО _____

Индикатор 1:	Деца жртви на кривични дела
Вкупен број на деца жртви на кривични дела идентификувани од ЈО во период од 12 месеци	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	

Индикатор 2:	Деца против кои е поднесен предлог за примена на санкција
Вкупен број на деца кон кои јавниот обвинител поднел предлог за примена на санкција во период од 12 месеци	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	
Индикатор 3:	Примена на медијација

Вкупен број на деца кои јавниот обвинител ги упатил на медијација во период од 12 месеци		
Вкупен број на деца со кои медијацијата била успешно завршена	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца со кои медијацијата не била успешно завршена		
В к у п н о :		

Индикатор 4:	Примена на мерки на одвраќање
Вкупен број на деца кон кои јавниот обвинител применил мерки на одвраќање во период од 12 месеци	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	

Индикатор 5:	Примена на постапка за признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната
Вкупен број на деца кон кои јавниот обвинител поднел барање за постапка за признавање на одговорноста и спогодување за висината на казната во период од 12 месеци.	
Машки пол	
Женски пол	
Вкупно:	

ОСНОВЕН СУД _____

Индикатор 1:	Деца жртви на кривични дела
Вкупен број на деца жртви на кривични дела идентификувани од страна на судот во период од 12 месеци .	
Машки пол	
Женски пол	
Вкупно:	

Индикатор 2:	Примена на медијација
Вкупен број на деца кои судот ги упатил на медијација во период од 12 месеци .	
Машки пол	
Женски пол	
Вкупно:	

Индикатор 3:	Изречена казна затвор
Вкупен број на деца против кои е изречена казна затвор за деца во период од 12 месеци .	

Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	

Индикатор 4:	Деца во притвор
Вкупен број на деца против кои е определена мерката притвор во период од 12 месеци .	
Машки пол	
Женски пол	
В к у п н о :	

Индикатор 5:	Деца кои се условно отпуштени од издржување на казна затвор за деца	
Вкупен број на деца кои се пуштени на условен отпуст и вкупен број на деца каде судот го има отповикано условниот отпус во период од 12 месеци .		
Пол	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца каде судот донел решение за условен отпуст		
Вкупен број на деца кога судот го отповикал решението за условен отпуст.		
В к у п н о :		
Индикатор 6:	Деца на кои е изречена мерка засилен надзор	
Вкупен број на деца против кои е изречена мерка засилен надзор во период од 12 месеци .		
Пол	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца каде судот донел решение за мерки на засилен надзор од страна на родители/и/от, односно старатели/и/от, од страна на центарот,		
Вкупен број на деца кога судот донел решение за мерки на засилен надзор од страна на згрижувачко семејство.		

Вкупен број на деца каде судот донел решение за мерки на засилен надзор од страна на страна на центарот.		
Вкупно:		

Индикатор 7:	Примена на алтернативни мерки	
Вкупен број на деца против кои се изречени алтернативни мерки во период од 12 месеци .		
Пол	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца каде судот изрекол условна осуда со заштитен надзор,		
Вкупен број на деца каде судот изрекол условно прекинување на водење на постапка спрема детето ,		
Вкупен број на деца каде судот изрекол општокорисна работа.		
Вкупно:		

Индикатор 8:	Деца на кои и изречена дисциплинска мерка	
Вкупен број на деца против кои се изречени дисциплински мерки во период од 12 месеци .		
Пол	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца каде судот изрекол укор		
Вкупен број на деца каде судот изрекол упатување во центар за деца,		
Вкупно:		

Индикатор 9:	Деца на кои е изречена заводска мерка	
Вкупен број на деца против кои се изречени заводски мерки во период од 12 месеци .		
Пол	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца каде судот донел заводска мерка упатување во воспитна установа или		

Вкупен број на деца кога судот донел заводска мерка во воспитно-поправен дом.		
Вкупно:		

Индикатор 10:	Примена на мерки на безбедност	
Вкупен број на деца против кои се изречени мерки на безбедност во период од 12 месеци .		
Пол	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца каде судот изрекол мерка на безбедност задолжително психијатриско лекување и чување во здравствена установа,		
Вкупен број на деца каде судот изрекол мерка на безбедност задолжително психијатриско лекување на слобода,		
Вкупен број на деца каде судот изрекол мерка на безбедност задолжително лекување на алкохоличари и наркомани,		
Вкупен број на деца каде судот изрекол мерка на безбедност задолжително лекување на деца од зависности		
Вкупно:		

Индикатор 11:	Примена на правото на обештетување на дете жртва	
Вкупен број на деца-жртви кои оствариле право на обештетување од членот 151 став (1) од ЗПД во период од 12 месеци .		
Вкупен број на деца за кои е донесено правосилно решение за обештетување	Машки пол	Женски пол
Вкупен број на деца за кои е донесено правосилно решение со кое се одбива барањето за обештетување		
Вкупно:		

Индикатор 12:	Изречени прекршочни санкции	
Број на деца за кои се изречени прекршочни санкции за деца, во период од 12 месеци .		

Машки пол	
Женски пол	
Вкупно:	